

Analýza oběžného majetku ve vybrané společnosti

Michaela Matochová

Bakalářská práce
2019

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Michaela Matochová**
Osobní číslo: **M15712**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Analýza oběžného majetku ve vybrané společnosti**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Proveďte průzkum literárních pramenů a zpracujte teoretické a metodické poznatky týkající se oběžného majetku.

II. Praktická část

- Charakterizujte vybranou firmu.
- Analyzujte oběžný majetek ve vybrané firmě.
- Na základě analýzy celkově zhodnoťte a doporučte možné zvýšení efektivnosti využití oběžného majetku.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada, 2017, 232 s. ISBN 978-80-271-0563-2.
LOUŠA, František. Zásoby: komplexní průvodce účtováním a oceňováním. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2012, 180 s. ISBN 978-80-247-4115-4.
ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2016, 284 s. ISBN 978-80-271-0048-4.
WARREN, Carl S. Survey of accounting. 7th ed. Stamford, CT: Cengage Learning/South-Western, c2015, 701 s. ISBN 978-1-285-18348-0.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Eva Kolářová, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **7. ledna 2019**
Termín odevzdání bakalářské práce: **14. května 2019**

Ve Zlíně dne 7. ledna 2019

L.S.

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

**PROHLÁŠENÍ AUTORA
BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE**

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s příjmem-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení: .....

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na analýzu oběžného majetku ve vybrané společnosti. Jejím cílem je analýza stavu oběžného majetku, jeho zhodnocení a navržení doporučení pro zlepšení finanční situace. Základní pochopení dané problematiky je vysvětleno v rámci teoretické části, která mimo jiné vysvětluje i základní pojmy vztahující se k dané problematice (pojem oběžný majetek, jeho struktura, oceňování, účtování). V praktické části dochází k charakteristice vybrané společnosti a následně je zpracována finanční analýza oběžného majetku. Nechybí ani popsání účetních případů a oceňování, které se v analyzované společnosti nejvíce využívají. Závěr práce je zaměřen na doporučení, které mají společnosti pomoci ke zlepšení situace do budoucnosti.

Klíčová slova: oběžný majetek, zásoby, pohledávky, krátkodobý finanční majetek, účtování, finanční analýza

ABSTRACT

The bachelor thesis is focused on the analysis of current assets in a selected company. Its objective is to analyse the current assets, to evaluate them and to propose recommendations for improving the financial situation. The basic understanding of this issue is explained in the theoretical part, which also explains the basic concepts related to the issue (the term current assets, its structure, valuation, accounting). In the practical part there is a characteristic of the selected company and then the financial analysis of current assets is processed. There is also a description of accounting cases and valuations that are most used in the analysed company. The conclusion of the thesis is focused on recommendations that should help companies to improve the future.

Keywords: current assets, stocks, receivables, short-term financial assets, accounting, financial analysis

Ráda bych poděkovala vedoucí bakalářské práce Mgr. Evě Kolářové, Ph.D. za odborné vedení, za pomoc a rady při zpracování této práce. Poděkování patří také společnosti za poskytnuté materiály a čas, který mi věnovali.

OBSAH

ÚVOD.....	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	11
I TEORETICKÁ ČÁST.....	12
1 MAJETEK SPOLEČNOSTI.....	13
2 OBĚŽNÝ MAJETEK	14
2.1 ZÁSoby.....	15
2.1.1 Rozdělení zásob	15
2.1.2 Oceňování	16
2.1.3 Účtování	17
2.2 KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK A PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY	20
2.2.1 Rozdělení krátkodobého finančního majetku a peněžních prostředků	20
2.2.2 Oceňování	20
2.2.3 Účtování	20
2.3 POHLEDÁVKY.....	22
2.3.1 Rozdělení pohledávek	22
2.3.2 Oceňování pohledávek	23
2.3.3 Účtování pohledávek.....	23
3 FINANČNÍ ANALÝZA	26
3.1 HORIZONTÁLNÍ A VERTIKÁLNÍ ANALÝZA	27
3.1.1 Horizontální analýza	27
3.1.2 Vertikální analýza	27
3.2 ČISTÝ PRACOVNÍ KAPITÁL.....	28
3.3 UKAZATELE LIKVIDITY	28
3.3.1 Ukazatel běžné likvidity.....	29
3.3.2 Ukazatel pohotové likvidity	29
3.3.3 Ukazatel hotovostní likvidity	29
3.4 UKAZATELE AKTIVITY.....	30
3.4.1 Rychlost obratu zásob	30
3.4.2 Doba obratu zásob	30
3.4.3 Rychlost obratu pohledávek	30
3.4.4 Doba obratu pohledávek	31
3.4.5 Doba obratu a rychlost obratu závazků	31
3.4.6 Obratový cyklus peněz.....	31
II PRAKTICKÁ ČÁST	32
4 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI.....	33

4.1	MODULÁRNÍ PUMTRACK	33
4.2	HISTORIE	34
4.3	VIZE SPOLEČNOSTI	34
4.4	KLASIFIKACE CZ- NACE	35
4.5	ÚČETNICTVÍ SPOLEČNOSTI	35
5	FINANČNÍ ANALÝZA	36
5.1	VERTIKÁLNÍ A HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA	36
5.2	ANALÝZA ČISTÉHO PRACOVNÍHO KAPITÁLU	38
5.3	ANALÝZA LIKVIDITY	39
5.4	UKAZATELE AKTIVITY	41
6	ZÁSoby	43
6.1	STRUKTURA ZÁSOb	43
6.2	OCEŇOVÁNÍ ZÁSOb	43
6.2.1	Oceňování zásob při pořízení	43
6.2.2	Oceňování zásob při vyskladnění	43
6.3	ÚČTOVÁNÍ ZÁSOb	44
6.3.1	Při pořízení	44
6.3.2	Účtování opravných položek	46
6.3.3	Účtování manka a přebytku	46
6.3.4	Účtování na konci roku	46
6.3.5	Zásoby vlastní činnosti	47
6.3.6	Účtování při reklamaci	48
7	POHLEDÁVKY	49
7.1	OCEŇOVÁNÍ POHLEDÁVEK	49
7.2	ÚČTOVÁNÍ POHLEDÁVEK	49
7.2.1	Pohledávky z obchodních vztahů	49
7.2.2	Krátkodobé poskytnuté zálohy	50
7.2.3	Opravné položky k pohledávkám	50
7.2.4	Reklamace	50
7.2.5	Ostatní pohledávky	51
8	KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK	52
8.1	PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY V POKLADNĚ	52
8.2	CENINY	52
8.3	PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY NA ÚČTECH	53
8.4	PENÍZE NA CESTĚ	54
9	ZÁVĚREČNÉ SHRNU TÍ A NÁVRH NA DOPORUČENÍ	55
	ZÁVĚR	57
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	58
	INTERNÍ ZDROJE	60

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	61
SEZNAM OBRÁZKŮ	62
SEZNAM TABULEK.....	63

ÚVOD

Majetek, jenž je vyjádřený ve hmotné či peněžní formě, je důležitý pro každou společnost. Rozdíl nastává u struktury majetku, protože každá společnost potřebuje ke své podnikatelské činnosti různou strukturu. Bakalářská práce se zabývá oběžným majetkem, který představuje pro společnost největší část z celkového majetku, protože se jedná o výrobní společnost, která ke své podnikatelské činnosti potřebuje velké množství zásob. Účel každého oběžného majetku je zajistit bezpečný chod společnosti, vyhovět potřebám zákazníka a hlavně mít dostatečné množství peněžních prostředků na zaplacení svých závazků. K těmto účelům slouží i finanční analýza, která zhodnotí finanční situaci společnosti. V rámci zhodnocení finanční situace bude v bakalářské práci využita ta část finanční analýzy, která je zaměřena na OM.

Pro analýzu oběžného majetku je vybrána společnost, která vyrábí sportovní potřeby. V teoretické části je nejprve definován oběžný majetek a jeho následné rozdělení. Další část je zaměřena na popis jednotlivých položek oběžného majetku, ocenění a účtování nejběžnějších případů. Teoretická část se zabývá mimo jiné i popisem finanční analýzy a jejich ukazatelů.

Praktická část obsahuje představení vybrané společnosti a základní informace o společnosti a jejich výrobcích. Následně je vypracována finanční analýza oběžného majetku za období roku 2015-2017. Nejprve je sestavena vertikální a horizontální analýza, která ukáže, jaká je struktura majetku společnosti a jaká byla jeho změna za sledované období. Poté se pomocí ukazatelů zjistí např. volné peněžní prostředky, které slouží pro neplánované placení závazků, likviditu jednotlivých složek nebo dobu obratu pohledávek, závazků či zásob. Všechny výsledné ukazatele jsou srovnávány s odvětvím. Druhá část je zaměřena na konkrétní oběžná aktiva společnosti, jejich oceňování a následné účtování. Pro účtování jsou vybrány nejběžnější případy, které se ve společnosti vyskytují. Jedná se např. o účtování pořízení zásob, zásob vlastní výroby, jejich následný prodej, účtování pohledávek, stravenek nebo nákup a prodej mimo tuzemsko a vliv na DPH. Cílem bakalářské práce je analyzovat oběžný majetek a na základě analýzy doporučit možné zvýšení efektivnosti oběžného majetku.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Bakalářská práce se zabývá analýzou oběžného majetku ve vybrané společnosti, která vyrábí sportovní potřeby. Ve společnosti je zkoumána struktura jejího oběžného majetku, účtování oběžného majetku a následné ocenění. Dále je využita finanční analýza, která zkoumá finanční situaci v období 2015 až 2017, a následně jsou porovnány jednotlivé ukazatele s odvětvím pro lepší zhodnocení. Hlavním cílem bakalářské práce je analyzovat oběžný majetek ve vybrané společnosti a na základě zhodnocení mu doporučit případné zvýšení efektivnosti oběžného majetku.

Nejprve je potřeba zpracovat teoretickou část pomocí metody rešerše literárních pramenů českých a zahraničních autorů na téma oběžný majetek a finanční analýza. Poté bude vypracována praktická část, které má za cíl analyzovat oběžný majetek ve vybrané společnosti v letech 2015-2017 a porovnat ho s odvětvím pomocí dat z databáze Ministerstva průmyslu a obchodu.

V praktické části jsou použity poznatky z teoretické části a tato část je využita metodou analýzy a srovnání. Nejprve se analyzuje oběžný majetek společnosti pro zjištění, jakým způsobem společnost majetek oceňuje a účtuje vybrané účetní případy. Následně jsou sbírána data z finančních výkazů společnosti a data z databáze Ministerstva průmyslu a obchodu. Vybraná data jsou analyzována prostřednictvím vybraných ukazatelů finanční analýzy a zjišťují se závislosti a vztahy mezi jednotlivými ukazateli. Pro srovnávání výsledných ukazatelů s odvětvím je použita metoda srovnání, díky které jsou lépe interpretovány výsledné ukazatele.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 MAJETEK SPOLEČNOSTI

Každá účetní jednotka potřebuje k realizování své činnosti určitou skladbu majetku. Majetek se skládá z majetkové části neboli aktiv a ze zdrojů jeho krytí (pasiva). Aktiva společnosti tvoří stálá aktiva čili dlouhodobý majetek, oběžná aktiva. Pasiva jsou tvořena vlastním kapitálem a cizími zdroji (Novotný, 2019, s. 23-25).

Následně budou rozebrány jednotlivé složky majetku z hlediska formy a funkce (Novotný, 2019, s. 23-25):

- **Stálá aktiva** charakterizuje doba používání víc než jeden rok a postupně jeho hodnota klesá opotřebením. Mezi stálá aktiva se řadí dlouhodobý majetek hmotný, nehmotný a finanční.
- Pro **oběžná aktiva** je charakteristické, že během jednoho roku se jeho forma mění v jinou formu, proto se mu někdy říká krátkodobá aktiva. Řadí se zde zásoby, pohledávky a krátkodobý finanční majetek.
- **Vlastní kapitál** obsahuje hodnotu majetku, která byla do společnosti vložena na začátku podnikání nebo část majetku, která se vytvořila během činnosti společnosti. Složkami vlastního kapitálu jsou kapitálové fondy, základní kapitál, fondy tvořené ze zisku nebo výsledek hospodaření.
- **Cizí zdroje** představují hodnotu majetku, kterou společnost pořídila z jiných zdrojů, než jsou její vlastní. Do jiných zdrojů se řadí závazky a rezervy.

V další kapitole bude rozebrán pouze oběžný majetek, protože tato bakalářská práce je na něj zaměřena.

2 OBĚŽNÝ MAJETEK

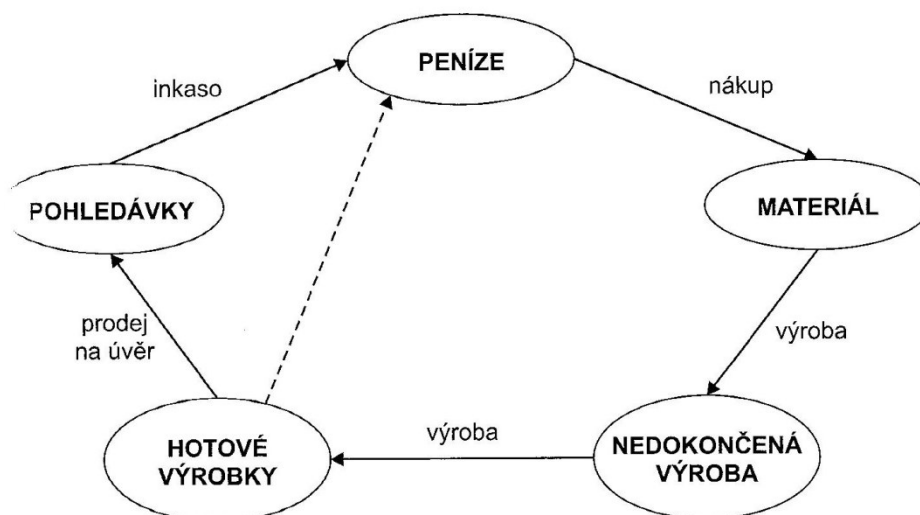
Oběžný majetek je takový majetek, který rychle obíhá a mění svou formu během krátkého období. Na konci se vrátí zpět do původní podoby, tzn. k peněžním prostředkům. Tento koloběh zpravidla nastane během jednoho roku. Můžou nastat i výjimky např. ve stavebnictví nebo zemědělském průmyslu, kde může být koloběh delší než jeden rok (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 73).

Šteker a Otrusinová (2016, s. 73) dělí majetek následovně:

- zásoby,
- pohledávky,
- krátkodobý finanční majetek,
- peněžní prostředky.

Koloběh oběžného majetku je proces, při kterém jsou peníze vložené do zásob tzv. umrtvené a musí se co nejrychleji zpracovat, aby se mohly přeměnit na hotové výrobky, které by se daly prodat a přinést nové peníze. Velmi důležité je pravidlo, že oběžný majetek má v podniku obíhat, na kterém se shodují Martinovičová, Konečný a Vavřina (2014, s. 33).

Na následujícím obrázku (Obr. 1) lze vidět koloběh oběžných aktiv.

Obrázek 1 Koloběh oběžných aktiv (Martinovičová, Konečný a Vavřina, 2014, s. 33)

2.1 Zásoby

Zásoby se charakterizují jako krátkodobý majetek, který se využije najednou, nebo v krátkém časovém úseku. Při prodeji zásob vzniká účetní jednotce užitek. Zásoby se dělí podle způsobů pořízení na zásoby nakupované od dodavatelů a zásoby vlastní hospodářské činnosti. Mezi nakupované zásoby patří krátkodobá aktiva, která nakupuje od jiných výrobců nebo prodejců. Ty jsou poté beze změny dál prodávány nebo se využijí ve výrobě a vytvoří vlastní výrobky. Zásoby vytvořené vlastní činností vznikají ve výrobě. Jedná se o rozpracovanou výrobu (polotovary, nedokončená výroba) a hotové výrobky (Janhuba, Míková, Roubíčková a Zelenka, 2016, s. 82-83).

2.1.1 Rozdělení zásob

V následujícím textu budou zásoby rozděleny do různých kategorií.

Materiál

Dle Kovanicové (2014, s. 251) do materiálu patří tyto položky:

- suroviny (základní materiál) tvořící podstatu, které vlivem výrobního procesu přechází zcela nebo z části do výrobku,
- pomocné látky, které vstupují do výrobku, ale nejsou jeho podstatou,
- látky (provozovací), které slouží pro zajištění provozu,
- náhradní díly,
- obaly a obalové materiály pouze v případě, že nejsou účtovány do dlouhodobého majetku nebo do zboží,
- další movité věci, které mají dobu použitelnosti 1 rok a méně a bez ohledu na pořizovací cenu.
- drobný hmotný majetek, který je oceněn v nižší částce, než je oceněný dlouhodobý hmotný majetek a doba použitelnosti je vyšší než 1 rok,
- pokusná zvířata.

Zboží

Zbožím jsou movité věci pořízené za účelem prodeje. Do zboží můžou být zahrnutá také zvířata z vlastního chovu, která jsou určena k prodeji. Zbožím jsou i výrobky vlastní výroby, které byly přesunuty do vlastních prodejen. Dále se zde můžou řadit nemovitosti, po-

kud má účetní jednotka předmět podnikání nákup a prodej nemovitostí. Tyto nemovitosti nevyužívá, pouze je nakupuje za účelem prodeje (Skálová, 2019, s. 56).

Zásoby vlastní výroby

Do zásob vlastní výroby se zahrnuje nedokončená výroba a polotovary. O nedokončenou výrobu se jedná tehdy, kdy zhotovený výrobek prošel jedním nebo více výrobními stupni a už není materiálem ani hotovým výrobkem. Polotovar je produkt, který ještě neprošel všemi stupni výroby, ale má podobu, kterou může podnik prodat nebo ji použít ve všech stupních výroby (Kovanicová, 2014, s. 252).

Výrobky

Jedná se o výrobky vlastní výroby, které jsou určené k prodeji nebo ke spotřebě uvnitř podniku (Skálová, 2019, s. 56).

2.1.2 Oceňování

Pravidla pro oceňování jsou popsány v ČÚS 015 Zásoby, v bodě 3, které dále rozvádí § 25 zákona č.563/1991 Sb., o účetnictví, a § 49 vyhlášky č. 500/2002 Sb. (Louša, 2012, s. 15).

Oceňování při pořízení

Landa (2006, s. 170) uvádí, zásoby lze ocenit třemi typy podle formy pořízení zásob. Jedná se o:

- a) *pořizovací cenou*, kterou použije při nakupovaných zásob. Zákon o účetnictví definuje pořizovací cenu, jako cenu navýšenou o pořizovací náklady (přeprava, provize, pojištění a další),
- b) *vlastními náklady*, které je použito u zásob vlastních výroby. Vlastní náklady se skládají z přímých nákladů vynaložených při výrobě nebo jiné činnosti nebo nepřímé náklady související s výrobou,
- a) *reprodukční pořizovací cenou* se oceňují zásoby pořízené bezúplatně nebo nejdou zjistit vlastní náklady na pořízení zásob vlastní činností.

Oceňování při vyskladnění

Pokud jsou zásoby nakupovány za různé ceny, je potřeba rozhodnout při úbytku zásob stejného druhu o využití následujících oceňovacích metod (Šteker a Otrusínová, 2016, s. 76):

- a) *vážený aritmetický průměr* vyčíslí cenu zásob, která je dána podílem průměrné ceny v Kč a množstvím vyskladněných zásob v měrné jednotce,
- b) *metoda FIFO* vyskladňuje nejdříve zásoby oceněné v nejstarší dodávce a postupně oceňuje k novějším dodávkám,
- c) *předem stanovená (pevná) cena* se vyskladní a k ní se musí rozpustit odchylka, která je stanovená vnitřním předpisem. Nejčastěji se rozpouští úměrně spotřebované zásobě.

Kovaníková (2012, s. 254) doplňuje, že pokud je využita metoda váženého aritmetického průměru, je nutné alespoň jednou měsíčně tento aritmetický průměr přepočítat.

2.1.3 Účtování

Účtování zásob zahrnuje mnoho účetních operací, a proto budou v mé práci uvedeny jen ty nejčastěji používané, a to:

1. Při pořízení

Účetní jednotka si může zvolit způsob účtování u pořízení zásob způsobem A průběžně nebo periodicky způsobem B. Může být uplatněn pouze jeden z uvedených způsobů (Šteker a Otrusínová, 2016, s. 79).

Velkou výhodou u způsobu A oproti způsobu B je pohotovost zjištění stavu zásob kdykoliv během účetního období (Kocmanová, 2002, s. 70).

Způsob A

Princip účtování způsobu A je založený na evidenci výdajů související s pořízením zásob a využití kalkulačních účtů (např. pořízení materiálu, pořízení zboží atd.) poté se z účtů pořízení přeúčtuje na jednotlivé účty (Novotný, 2019, s. 115).

Zásoby jsou nejčastěji pořizovány na dodavatelský způsob nebo vlastní činností. Zásoby pořizené na fakturu se v pořizovacích cenách účtují na účtu pořízení materiálu, popřípadě zboží. Zásoby pořizené vlastní činností jsou účtovány v cenách vlastních nákladů a účtují se přímo nebo pomocí aktivace na jednotlivé účty skupiny 12 (Landa, 2006, s. 179).

Způsob B

Účtování způsobem B je založený na principu okamžitého zaúčtování veškerých výdajů (Novotný, 2019, s. 120).

Také se mu říká periodický, nakupované zásoby se v pořizovacích cenách účtují rovnou do nákladů na účet 501 Spotřeba materiálu nebo 504 Prodané zboží. Na účet Materiál na skladě se na konci roku převádí zůstatek materiálu ve skladě (Janková a Mazancová, 2007, s. 59; Opletalová, 2016, s. 52).

Tento způsob účtování se doporučuje účetním jednotkám, které mají dobře zavedenou evidenci skladových zásob a kdykoliv mohou zjistit jejich stav během účetního období (Novotný, 2019, s. 120).

Účtování rovnou do spotřeby

Některé zásoby lze účtovat rovnou do spotřeby, ale je potřeba podle ČÚS si předem stanovit rozsah takto účtovaných zásob ve vnitřních směrnících. Nejčastěji se takto účtují položky, které mají zanedbatelnou částku, jako jsou například kancelářské potřeby a údržbářský materiál (Louša, 2012, s. 43).

DPH a pořízení zásob

Pokud je společnost neplátce DPH a pořizuje zásoby, nemá nárok na uplatnění DPH na vstupu. Pořizovací cena bude obsahovat i daň z přidané hodnoty. Naopak pokud je společnost plátce DPH, může si uplatnit daň na vstupu. Na stranu Má dáti zaúčtuje 343 – DPH a může si tím snížit svou daňovou povinnost. Pokud jsou zásoby pořizovány ze zemí Evropské unie, má společnost nárok na odpočet DPH, ale zároveň i daňovou povinnost na výstupu. Na faktuře od zahraničního dodavatele je uvedena pouze samostatná částka bez DPH, tu si musí odběratel vypočítat sám, tzv. samovyměření (Mrkosová, 2016, s. 72-74).

2. Účtování zásob vlastní činnosti

Zásoby vlastní činnosti se vykazují ve vlastních nákladech v účtové skupině 12 - Zásoby vlastní činnosti. Přírůstky těchto zásob se vykazují na vrub tohoto účtu a ve prospěch účtu skupiny 58 - Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace. Při snížení těchto zásob je účtováno podle toho, o jaký druh zásoby se jedná např. 582 - Změna stavu polotovarů vůči 122 Polotovary vlastní výroby (Mrkosová, 2016, s. 135).

3. Účtování při reklamaci

Při nákupu materiálu nebo zboží od dodavatele mohou nastat různé nesrovnalosti, jako je špatné množství dodaného materiálu nebo zboží, jakost či dodání jiného druhu, než byl objednáno. Všechny tyto nesrovnalosti odběratel na dodavateli účtuje jako reklamaci. Jedná se o pohledávku odběratele vůči dodavateli a účtuje se na stranu MD účtu 315 – Ostatní pohledávky. Ne vždy jsou reklamace zcela nebo vůbec uznány. Pokud je reklamace zamítnuta nebo z části neuznaná, účetní jednotka účtuje o nákladu na straně MD účtu 546 – Odpis pohledávek (Mrkosová, 2016, s. 132-133).

4. Účtování opravných položek

O opravných položkách se účtuje při inventarizaci, pokud se zjistí, že prodejní cena snížená od náklady spojené s prodejem je nižší než cena použitá pro jejich ocenění. V účetní závěrce budou zásoby oceněné v nižší ceně. Opravné položky se vytváří pouze na snížení hodnoty zásob, za předpokladu dočasného snížení. Účtují se na straně MD do nákladů na účtu 559 – Tvorba a zúčtování opravných položek a na straně Dál do skupiny účtu 19 – Opravné položky (Šteker a Otrusínová, 2016, s. 87; Skálová, 2019, s. 71).

5. Účtování manka a přebytku

Pokud je při inventarizaci skutečný stav zásob vyšší, než je evidovaný stav jedná se o přebytek. Tento přebytek se účtuje na účtu 648 – Ostatní provozní výnosy. V případě zásob vlastní výroby se zaúčtuje na účtu ve skupině 61 (Kovaníková, 2012, s. 265).

V opačném případě, kdy je skutečný stav nižší než evidovaný stav jedná se o manko. O manko se hovoří tehdy, pokud si podnik stanoví normy přirozených úbytků zásob a tyto normy jsou překročeny, nebo pokud jsou chybějící zásoby zaviněné jiným způsobem. Jedná-li se o přirozené úbytky (např. při zpracování dochází k technologickým ztrátám) neúčtuje se o manko, ale pouze o ztrátách v rámci norem. Tyto ztráty se účtují do nákladů na účtu 501 – Spotřeba materiálu nebo 504 – Prodané zboží. Jakmile jsou úbytky vyšší, než je stanovená norma nebo zásoby nepřirozeně ubývají, účtuje se o manko do nákladů na účtu 549 – Manka a škody (Kovaníková, 2012, s. 265).

6. Účtování na konci roku

Na konci účetního období mohou nastat dvě situace při účtování nakupovaných zásob. Prvním z nich dorazí nakoupený materiál, popřípadě zboží, ale faktura chybí. Tato nevy-

fakturovaná dodávka se bude účtovat v částce uvedené při uzavírání smlouvy nebo odhadem na účtu 389 - Dohadné účty pasivní (Šteker, Otrusínová, 2016, s. 86).

Ve druhém případě účetní jednotka dostane fakturu za dodávku zásob, ale materiál nebo zboží nedorazí. V této situaci zaúčtuje chybějící materiál na účtu 119 – Materiál na cestě nebo 139 – Zboží na cestě (Šteker, Otrusínová, 2016, s. 86).

2.2 Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky

Jedná se o majetek aktiv v nejlíkvidnější formě, která je slouží k úhradě závazků ihned nebo v krátké době (Landa, 2006, s. 2018).

2.2.1 Rozdělení krátkodobého finančního majetku a peněžních prostředků

Krátkodobý finanční majetek tvoří (Kovaníková, 2012, s. 265):

- a) *peněžní prostředky v hotovosti*, které zahrnují nejen peníze, ale i šeky, poukázky a ceniny v podobě poštovních známek, kolků, dálničních známek aj.,
- b) *peněžní prostředky v bankách*, jedná se o běžné bankovní účty, devizové účty aj.,
- c) *krátkodobé cenné papíry a podíly*, držené do 1 roku,
- d) *peníze na cestě*, slouží pro účtování při převodu peněz při čekání na výpis z bankovního účtu.

Krátkodobé cenné papíry a podíly nebudou v této práci dále rozebrány z důvodu, že daná společnost o nich neúčtuje.

2.2.2 Oceňování

Majetek se nejdříve oceňuje v okamžiku uskutečnění účetního případu u peněžních prostředků jmenovitou hodnotou a poté k okamžiku sestavení účetní uzávěrky jsou oceňovány historickou cenou, která je na základě jmenovité hodnoty (Šteker a Otrusínová, 2016, s. 109).

2.2.3 Účtování

V následující kapitole budou uvedeny nejčastější účetní operace spojené s krátkodobým finančním majetkem a peněžními prostředky.

Peněžní prostředky v pokladně

Peníze v hotovosti se účtují na účtu 211 – Peníze v pokladně na základě příjmových a výdajových pokladních dokladů. Za peníze zodpovídá pokladník, který má odpovědnost za svěžené peníze a veškeré pohyby peněz zaznamenává v pokladní knize. Pokladna může vést analytickou evidenci v případě různých druhů měn (tuzemskou a valutovou pokladnu) nebo podle odpovědných osob (Šteker a Otrusínová, 2016, s. 110).

U valutové poklady vznikají kurzové rozdíly při nákupu a prodeji valut, z důvodu změny denního kurzu České národní banky během roku. Tyto kurzové rozdíly se promítnou v nákladech v kurzových ztrátách nebo ve výnosech v kurzovém zisku. Pro přepočítání lze použít i pevný kurz na předem určitou dobu (Mrkosová, 2016, s. 106).

Pokud při inventarizaci je zjištěn přebytek finančních prostředků, je zaúčtován rozdíl do ostatních finančních výnosů. V opačném případě, kdy je fyzický stav nižší, než je skutečný stav pokladny, účtuje se rozdíl o schodku do ostatních finančních nákladů. Tento rozdíl je předepsán zodpovědnému pokladníkovi k zaplacení a účtuje se ve prospěch finančních výnosů (Šteker a Otrusínová, 2016, s. 111).

Ceniny

Přírůstky a úbytky se zobrazují na účtu ceniny a mohou být nakoupeny v hotovosti nebo na fakturu. Spotřeba cenin se účtuje do provozních nákladů podle druhů spotřebovaných cenin. Spotřeba kolků a dálničních známek se účtuje do provozních nákladů daně a poplatky, spotřeba poštovních známek a telefonních karet na účet náklady provozní služby, stravenky se účtují do ostatních osobních nákladů (Šteker a Otrusínová, 2016, s. 111).

Jestliže společnost přispívá svým zaměstnancům na stravenky 55 % z kalkulované ceny hlavního jídla bez DPH, jedná se uznatelný daňový náklad, který zaúčtuje do zákonných sociálních nákladů. Pokud by společnost přispívala nad tuto hranici, zvýší se jí náklady a účtuje o neuznatelném nákladu na účtu ostatní sociální náklady. Zbytek ceny je zaúčtován jako pohledávka za zaměstnance, kterou uhradí. Rozdíly při inventarizaci jsou účtovány stejně jako u peněžních prostředků v pokladně (Mrkosová, 2016, s. 108; Šteker a Otrusínová, 2016, s. 111).

Peněžní prostředky na bankovních účtech

Pohyby na bankovním účtu jsou účtovány na základě bankovních výpisů. Mezi přírůstky na bankovním účtu se řadí zaplacené faktury od zákazníků, úroky z vkladů nebo různé

příjmy od jiných institucí. Na stranu úbytků patří zaplacení dodavatelský faktur, služeb, výplat mezd zaměstnancům nebo k uhrazení pojistného či daně. Stejně jako u peněžních prostředků v pokladně může mít i bankovní účet vedenou analytiku podle jednotlivých měn, druhů bankovních účtů nebo podle různých bankovních ústavů (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 113).

Peníze na cestě

Představují položku, která se využívá při časovém nesouladu mezi účtování pokladních dokladů a bankovních výpisech. Používá se při přeposílání peněz z bankovního účtu do pokladny nebo na jiný bankovní účet a opačně nebo mezi bankovními úvěry a bankovními účty (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 114-115).

2.3 Pohledávky

Pohledávku lze chápat jako právo věřitele na úhradu peněz. Nejčastějším případem pohledávky je spojen s výnosem např. tržby za prodej vlastních výrobků na fakturu nebo služeb. Pokud jsou zálohy placeny dodavateli předem, vzniká pohledávka jako nárok na zboží nebo službu (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 90).

2.3.1 Rozdělení pohledávek

Pohledávky se dělí z hlediska doby splatnosti na krátkodobé a dlouhodobé. Rozhodujícím kritériem není celková splatnost pohledávky uvedená na faktuře nebo ve smlouvě, nýbrž zbývající doba splatnosti pohledávek v okamžiku sestavení účetní závěrky (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 90):

- a) *krátkodobé pohledávky* jsou ty, které mají v době sestavení účetní závěrky dobu splatnosti kratší než jeden rok,
- b) *dlouhodobé pohledávky* jsou ty, které v době účetní závěrky mají dobu splatnosti delší než jeden rok.

Šteker a Otrusinová (2016, s. 90-91) také uvádí, že pohledávky lze rozdělit podle jednotlivých dlužníků, např. pohledávky z obchodních vztahů, pohledávky za společníky nebo zaměstnance nebo stát – daňové pohledávky.

2.3.2 Oceňování pohledávek

Pohledávky se oceňují v okamžiku uskutečnění neboli vzniku pohledávky, jmenovitou hodnotou a při nabytí, za úplatou nebo vkladem, se oceňují pořizovací cenou podle § 25 odst. 1 písmene g) zákona o účetnictví. Do pořizovací ceny lze zahrnout přímé náklady související s pořízením např. náklady na znalecké oceňování, odměny pracovníků nebo provize podle § 50 vyhlášky č. 500/2002 Sb. (Landa, 2006, s. 199).

2.3.3 Účtování pohledávek

Při účtování pohledávek budou vybrány pouze nejběžnější účetní případy. Směnky a opravené položky budou vynechány, protože vybraná společnost o nich neúčtuje.

Pohledávky z obchodních vztahů

Pohledávky z obchodních vztahů jsou nejčastěji tvořeny při prodeji dlouhodobého majetku, zásob nebo služeb odběrateli. Při vzniku pohledávky se účtuje současně o výnosech např. tržby za zboží, tržby za vlastní výrobky, tržby za služby aj. Pokud je účetní jednotka plátce DPH musí výnos zdanit a odvést DPH do státního rozpočtu přes finanční úřad. Účetní jednotka zaúčtuje pohledávku na účtu odběratelů ve prospěch účtu tržby v částce bez DPH a DPH zaúčtuje zvlášť na účtu (Šteker a Otrusínová, 2016, s. 92-93).

Pohledávky za stát

Daňové pohledávky vznikají z titulu daní, pokud jsou zaplacené zálohy převyšující než splatná daň nebo při nároku na odpočet daně. Nejčastěji se jedná u daně z přidané hodnoty, daně z příjmů právnické osoby nebo fyzické a daně silniční (Landa, 2006, s. 196).

Poskytnuté provozní zálohy

Pohledávka se účtuje v případě zaplacení zálohy dodavateli za dodání materiálu, zboží nebo služby před splněním smluv z jeho strany. Účtuje se na vrub o poskytnutých zálohách a proti tomu bankovní účet. Po dokončení dodávky se poskytnutá záloha účtuje na účet dodavatelé, kde se rozdíl mezi celým závazkem a zálohou doplatí, a tím se celý závazek vyrovná. Jakmile dodavatel obdrží platbu, vystaví daňový doklad a účetní jednotka může zaúčtovat daň z přidané hodnoty u poskytnuté zálohy (Mrkosová, 2016, s. 177-178).

Dohadné účty aktivní

Jedná se o pohledávky, které nejsou doložitelné potřebnými doklady. Pro zaúčtování se použije cena na základě odhadu nebo smlouvy. Mezi nejběžnější případy patří pojistná

náhrada od pojišťovny, které do konce rozvahového dne nepotvrdila konečnou výši náhrady. Dále to mohou být výnosové úroky, které ještě nebyly zahrnuté do bankovního výpisu za běžné účetní období nebo odhad poplatků (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 97).

Jiné pohledávky

Jiné pohledávky se dělí na krátkodobé a dlouhodobé pohledávky. Do dlouhodobých pohledávek patří např. pohledávky za zaměstnanci, pohledávky z prodeje podniku nebo náhrada manka a škody. Do krátkodobých pohledávek se řadí stejné typy jako u dlouhodobých pohledávek a dále jsou zde např. poskytnuté půjčky (Landa, 2006, s. 198).

Jde o pohledávky skupiny 37, které nelze zaúčtovat na jiné účty pohledávek. Manka a škody se účtují do jiných pohledávek v případě předepsání náhrady škody po pojišťovně (Skálová, 2019, s. 97; Mrkosová, 2016, s. 193).

Pohledávky v cizí měně

Pohledávky, které jsou oceněny v cizí měně, se musí přepočítat do české měny. Tyto pohledávky se vedou jak v české i cizí měně. Účetní jednotka má volbu, zda využije pro přepočet denní kurz vyhlášený ČNB nebo použije pevný kurz stanovený vnitřním předpisem. Jestliže použije pevný kurz, musí na konci rozvahového dne přepočítat hodnotu pohledávek aktuální denní kurzem ČNB. Při přepočítávání kurzu vznikají kurzové rozdíly, které se účtují výsledkově, v případě ztráty na vrub finančních nákladů a v případě zisku ve prospěch finančních výnosů (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 99-100).

Reklamace

Při reklamaci, pokud zákazník reklamuje zboží, výrobky nebo službu ještě před jejím zaplacením a účetní jednotka uzná reklamaci, vystaví dobropis a dochází ke snížení pohledávky a také výnosů. Pokud je reklamace až po zaplacení a účetní jednotka ji uzná, vystaví se dobropis a zvýší se závazek vůči zákazníkovi. Pokud je účetní jednotka plátce DPH snižuje při kladném vyřízení reklamace také hodnotu DPH (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 94-95).

Opravné položky

Pokud se v účetnictví nachází pohledávky po době splatnosti, je nejlepší k nim vytvořit opravnou položku, aby se zachovala zásada opatrnosti. Při zaúčtování opravné položky se daná pohledávka pouze dočasně sníží. Při účtování se používá nákladový účet v účtové třídě 55. Pokud se jedná o snížení nebo rozpouštění pohledávek účtuje se nepřímou a na

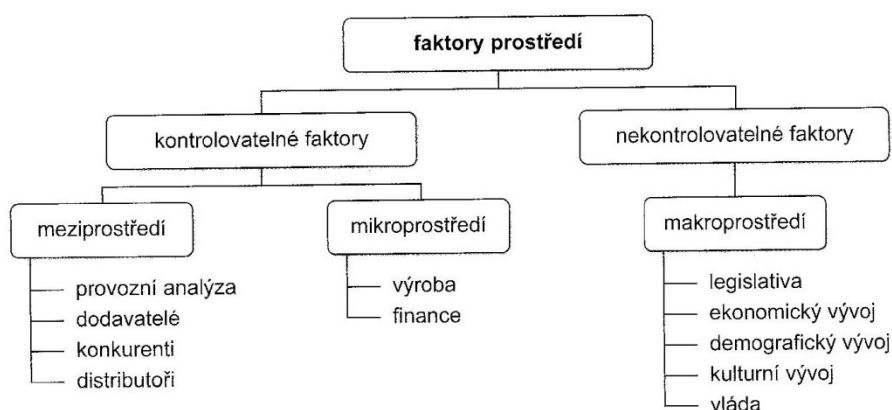

účtu 391 – Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zaúčtování, a proti tomu je nákladový účet třídy 55. Jestliže bude chtít účetní jednotka zaúčtovat tvorbu nebo zvýšení opravné položky zaúčtuje nejprve náklad v účtové třídě 55 a proti tomu opravnou položku na účtu 391. Při účtování opravných položek se vůbec neúčtuje na účtu pohledávky (Novotný, 2019, s. 151).

3 FINANČNÍ ANALÝZA

Finanční analýza zhodnocuje celkovou finanční situaci ve společnosti a na základě zjištěných vzájemných vztahů a souvislostí, mezi jednotlivými procesy je hodnotí a rozhoduje. Podkladem pro finanční analýzu slouží informace z účetnictví – účetní výkazy nebo výroční zprávy, komentáře odborného tisku aj. Pro odhad budoucnosti a dalšího vývoje společnosti je důležité porovnávat hodnoty ve vztahu k minulosti. Finanční analýza neslouží pouze pro manažery a vedoucí pracovníky, ale i pro investory, obchodní partnery, konkurenci nebo zaměstnance (Knápková, Pavelková, Remeš a Šteker, 2017, s. 17-18).

Pro správné fungování společnosti v ekonomickém prostředí jsou možné faktory, které společnost ovlivňují, rozdělit na dvě skupiny, první skupinou jsou faktory kontrolovatelné a v druhé skupině se jedná o nekontrolovatelné faktory. Na následujícím obrázku č. 2 lze vidět rozdělení faktorů, a co do nich patří. Jak Růčková (2019, s. 17-19) doplňuje toto rozdělení, nemusí platit vždy. Podle ní totiž zde existují prvky v systému, které jdou ovlivnit částečně nebo zprostředkovaně, a proto nejdou jednoznačně přiřadit do tohoto rozdělení.

Obrázek 2 Faktory ovlivňující společnost (Zdroj: Růčková, 2019, s. 17)

Pro sestavení finanční analýzy může společnost vycházet i z více různých informačních zdrojů. Tyto zdroje můžeme rozčlenit na interní a externí. Jak již bylo zmíněno na začátku, podklad pro finanční analýzu slouží především informace z účetnictví. Tyto informace lze zařadit mezi interní zdroje. Jedná se především o data z účetní závěrky, ta zahrnuje rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu, kde lze najít přehled o peněžních tocích a změny o vlastním kapitálu. Tyto data se u větších společností nachází na jejich webových stránkách a u menších společností jdou zpravidla vyhledat přes Obchodní rejstřík, který tyto informace uvádí na své internetové stránce. Mezi další data se řadí do interních zdrojů také

informace z vnitropodnikového účetnictví, vnitřní směrnice nebo také různé statistiky společnosti (Růčková, 2019, s. 18-19).

Informace, které vycházejí z vnějšího prostředí, se nazývají externí informace. Do těchto zdrojů informací se řadí informace týkající se z mezinárodních analýz, odvětví nebo oficiálních statistiky. Nejedná se pouze o finanční informace, řadí se zde i informace o konkurenci, opatření vlády nebo také jakou má společnost postavení na trhu (Růčková, 2019, s. 19-20).

3.1 Horizontální a vertikální analýza

Horizontální a vertikální analýza se řadí do absolutních ukazatelů, které lze charakterizovat jako údaje z účetních výkazů, které lze přímo použít. Pro tyto absolutní ukazatele se při analýze využívá vývojových trendů a k procentuálnímu rozboru komponent. Bude-li se srovnávat vývoj v časových řadách, hovoří se o horizontální analýze. Pokud se jednotlivé složky výkazů vyjádří v procentním podílu těchto komponent, jedná se o vertikální analýzu (Knápková, Pavelková, Remeš a Šteker, 2017, s. 71).

3.1.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza vyjadřuje procentuální změnu jednotlivých položek ve výkazech a jejich zvýšení nebo snížení v porovnání s předchozími období (Warren, 2015, s. 326). Horizontální analýzu lze charakterizovat také jako meziroční změnu (Kislingerová, 2008, s. 9).

Procentuální změna se vypočítá následovně: nejprve se vypočítá absolutní změny, ta je dána rozdílem hodnoty běžného období a hodnoty předchozího období. Poté se tato hodnota absolutní změny vydělí předcházejícím období a následně vynásobí 100 (Růčková, 2019, s. 118).

Při výpočtu může nastat situace, kdy dělitel je roven nule, pokud položka v předcházejícím roce byla malá nebo rovna nule a následně vzrostla. Z tohoto důvodu je lepší využít absolutních hodnot (Kislingerová, 2008, s. 9).

3.1.2 Vertikální analýza

Vertikální analýzu lze charakterizovat jako procentní vyjádření jednotlivých položek výkazů k celkové zvolené základně. V horizontu času ukazuje, jak se změnila procentuální

skladba aktiv a pasiv v jednotlivých položkách výkazů. Nejčastěji bývá zvolena základna celková aktiva (pasiva) pro výpočet položek aktiv nebo pasiv (Warren, c2015, s. 328).

3.2 Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál představuje oběžná aktiva, která jsou kryta dlouhodobými zdroji majetku. Rozdíl mezi oběžným majetkem a krátkodobými zdroji představuje tzv. „polštář“, který slouží pro financování případných finančních výkyvů (Kislingerová, 2008, s. 40).

Čistému pracovnímu kapitálu se také říká provozní kapitál, který významně ovlivňuje platební schopnost podniku. Aby byl podnik likvidní, musí mít potřebnou výši volného kapitálu (Knápková, Pavelková, Remeš a Šteker, 2017, s. 85).

Na následujícím obrázku č. 2 je zobrazen vztah čistého pracovního kapitálu ke skladbě majetku podniku a jeho krytí.

Obrázek 3 Čistý pracovní kapitál (Knápková, Pavelková, Remeš a Šteker, 2017, s. 86)

3.3 Ukazatelé likvidity

Ukazatel likvidity vyjadřuje schopnost podniku splácet své krátkodobé závazky. Pro existenci úspěšného podniku je důležité, aby jeho platební schopnost byla trvalá (Růčková, 2019, s. 128). Ale v některých případech mohou být hodnoty zkreslené, z důvodu vysokého podílu dlouhodobých pohledávek, a proto by měli být z oběžných aktiv vyřazeny (Landa, 2006, s. 292).

Existují tři druhy ukazatelů likvidity, pro které jsou stanovené doporučené hodnoty. Jedná se o (Knápková, Pavelková, Remeš a Šteker, 2017, s. 85):

- ukazatel běžné likvidity,
- ukazatel pohotové likvidity,
- ukazatel hotovostní likvidity.

3.3.1 Ukazatel běžné likvidity

Ukazatel běžné likvidity neboli likvidity třetího stupně říká, kolikrát jsou větší oběžná aktiva nad krátkodobými závazky podniku. Pro nezkreslený výsledek by se měla zvážit struktura zásob a pohledávek, všechny neprodejné zásoby, pohledávky po lhůtě splatnosti a nedobytné pohledávky by se měli odečíst. Pro doporučenou hodnotu ukazatele se uvádí rozmezí 1,5-2,5. Likvidita se považuje za rizikovou, pokud jsou oběžná aktiva a krátkodobé závazky vyrovnané a k tomu je obrat krátkodobých závazků převýšen nad obrat oběžných aktiv. Za riziko je považováno i využívání krátkodobých závazků pro financování dlouhodobého majetku. Jestliže je hodnota likvidity vyšší než doporučené rozmezí, vypovídá to o nadměrně vysoké hodnotě čistého pracovního kapitálu a drahém financování (Knápková, Pavelková, Remeš a Šteker, 2017, s. 94).

3.3.2 Ukazatel pohotové likvidity

Pohotová likvidita neboli likvidita druhého stupně uvádí, kolikrát je společnost schopna zaplatit své krátkodobé závazky, pokud by se pohledávky a krátkodobý finanční majetek proměnil na peníze. Doporučená hodnota tohoto ukazatele se uvádí v rozmezí 1-1,5 (Janhuba, Míková, Roubíčková a Zelenka, 2016, s. 239).

Pokud by hodnota ukazatele klesla pod doporučenou hodnotu, musela by v případě potřeby spoléhat na odprodej zásob. Naopak pokud by hodnota byla vyšší než doporučené rozmezí, vypovídá to o velkém množství ve formě pohotových prostředků, který společnosti nepřináší žádný úrok nebo jen zanedbatelné množství (Růčková, 2019, s. 59).

3.3.3 Ukazatel hotovostní likvidity

Ukazatel hotovostní likvidity neboli likvidity prvního stupně představuje podíl mezi nejlikvidnější položkou rozvahy, a to pohotovými platebními prostředky a krátkodobými závazky. Pojem pohotové platební prostředky lze představit jako sumy na bankovních

účtech, v pokladně nebo také součet nominálních hodnot krátkodobých cenných papírů. Jako doporučená hodnota se uvádí v rozmezí mezi 0,2-0,6 (Růčková, 2019, s. 58).

Při vyšších hodnotách nad doporučené rozmezí dochází k neefektivitě využívání pohotových platebních prostředků (Knápková, Pavelková, Remeš a Šteker, 2017, s. 95).

3.4 Ukazatele aktivity

Ukazatel aktivity pojednává, jak velká je efektivita v podnikatelské činnosti a rychlost obratu vybraných položek rozvahy. Jednotlivé ukazatele aktivity pracují hlavně s oběžnými aktivy a krátkodobými závazky, které posuzují dobu obratu zásob, pohledávek a závazků. Velmi důležité je pravidlo, aby doba obratu pohledávek byla kratší než doba obratu závazků, aniž by docházelo k druhotné platební neschopnosti (Růčková, 2019, s. 134).

3.4.1 Rychlost obratu zásob

Rychlost obratu zásob je poměr, který ukazuje, kolikrát se za rok změní zásoby. Neboli můžeme říct, jak kolikrát jsem schopni zásoby zaplatit z tržeb. Ukazatel se spočítá jako podíl tržeb a zásob (Zikmund, 2010).

3.4.2 Doba obratu zásob

Doba obratu zásob říká, jak dlouho trvá, než se zásoby přemění na peněžní prostředky. Ukazatel se počítá jako podíl zásob vůči tržbám (nákladům) vynásobený 360 popřípadě 365. Výsledný ukazatel vyjde ve dnech a měl by být co nejmenší, aby zásoby byly co nejvíce využívány. Velkou nevýhodou podle Zikmunda (2010) to, že pokud na skladě jsou neprodejné zásoby ve vysoké hodnotě a výsledek může zkruslit.

3.4.3 Rychlost obratu pohledávek

Rychlost obratu pohledávek pojednává, jak často jsou pohledávky přeměněny na peněžní prostředky. Tento ukazatel můžeme vypočítat jako podíl tržeb a celkových pohledávek (Zikmund, 2010).

3.4.4 Doba obratu pohledávek

Doba obratu pohledávek udává, jak dlouhá je doba splatnosti pohledávek neboli kolik dní trvá, než odběratelé zaplatí za své závazky. Vypočítá se tak, že celkový součet pohledávek se vydělí tržbami a poté vynásobí počtem dnů, měsíců v roce (Zikmund, 2010).

3.4.5 Doba obratu a rychlost obratu závazků

Doba obratu závazků pojednává, za jak dlouhou dobu uhradíme své krátkodobé závazky dodavatelům. Výpočet je stejný, již bylo uvedeno u doby obratu pohledávek, jen tržby se nyní budou dělit krátkodobými závazky. Rychlost obratu závazků se vypočítá jako podíl tržeb a krátkodobých závazků (Zikmund, 2010).

3.4.6 Obratový cyklus peněz

Obratový cyklus peněz vychází ze vzorce součtu doby obratu zásob, doby splatnosti pohledávek a odečtením doby splatnosti úhrady krátkodobých závazků. Výsledná hodnota udává, jak dlouho jsou peněžní prostředky vázány v nepeněžité formě. Jinak řečeno, jak dlouhá je doba od platby za materiál až po prodej vlastního výrobku a platby od odběratelů. Platí pravidlo, čím kratší je doba obratového cyklu, tím je potřeba méně peněžních prostředků pro zajištění provozu (Zikmund, 2010).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI

Společnost Bikeparkitect s. r. o. s předmětem podnikání výroba sportovních potřeb vznikla 16. 8. 2006. Její základní kapitál ve výši 201 000 Kč je zcela splacen. Společnost sídlí ve Valašské Polance. Co do počtu zaměstnanců je společnost malá, má přibližně 30 zaměstnanců. Statutární orgánem jsou dva jednatele.

Jako jediná na světě vyrábí a projektuje certifikované pumtrackové dráhy. Mezi její další produkty patří oplocení pumtracku, povolovací řízení nebo asistence při realizaci. Společnost prodává své výrobky po celém světě prostřednictvím dvou společností. Jednou z nich je česká společnost Way to nature s. r. o., přes kterou se prodávají výrobky do České republiky a Slovenska. Druhou společností je švýcarská firma Parkitect AG, přes kterou se výrobky prodávají do celého světa.

4.1 Modulární pumtrack

Modulární pumtracky se vyrábí z modřínového dřeva, voděodolné překližky a speciální sklolaminátové vrstvy po celé pojezdové ploše. Základní barva je černá, další barevné provedení jde udělat na přání zákazníka. Další komponenty, které jsou zapotřebí k vyrobení a poskládání dráhy jsou ošetřeny ekologickými pryskyřicemi a nátěrovými hmotami, které slouží jako ochrana proti hmyzu a povětrnostním vlivům. Další materiálová varianta dráhy kromě dřevěné lze vyrobit ze železa nebo betonu.

Pojezdová plocha je široká 1 m a výška se pohybuje v přímé jízdě od 0,05 m do 0,50 m, v zatáčkách je to od 0,05m do 0,8 m. Okolo dráhy by měla být bezpečná a ochranná zóna přibližně 2m.

Pumtrackové dráhy slouží pouze z 40% pro kolo a z dalších 60% jsou to koloběžky, in-line brusle, skútry a odrážedla. Věková skupina je od nejmenších dětí až po dospělé. Jednotlivé části drah lze různě uspořádat, aby pokaždé vznikla jiná dráha.

Modulární pumtracky jsou certifikované společností TÜV SÜD Czech s. r. o. dle norem EN-1176-1:2009, EN-1176-7:2009 a EN-14794+A1 (Zdroj: interní materiály společnosti).

Obrázek 4 Modulární pumptrack (Zdroj: www.bikeparkitect.com)

4.2 Historie

Společnost byla založena v roce 2006 pod názvem Obce Servis s. r. o. Hlavní činností byly projekty pro obce na parkoviště, cesty, dotace, různá povolení atd. Od roku 2007 společnost začala podnikat v cestovním ruchu pro obce. Jednalo se o projekty na cyklostezky a projekty na rozvoj obce. Významný se stal rok 2009, kdy společnost začala vyrábět a projektovat pumptrackové dráhy. Od té doby udělali velký pokrok jak v projektech, tak i ve výrobě. Modulární pumptracky se od té doby změnily, dají se přemísťovat a mají jiný materiál (Zdroj: interní materiály společnosti).

4.3 Vize společnosti

Cílem společnosti je větší růst po celém světě a větší podpora ve městech. Proto společnost chce vyrábět betonovou řadu, která bude stejná jako ze sklolaminátu, a tudíž bude mít stejnou geometrii i tvar a pouze materiál bude jiný. Touto výrobou chce docílit stejných podmínek pro všechny po celém světě. Další cíl navazuje na betonovou řadu a tím se spojit přes informační technologie např. Skype, Facebook atd. a závodit proti sobě s kýmkoli a kdykoliv po celém světě za stejných podmínek (Zdroj: interní materiály společnosti).

4.4 Klasifikace CZ- Nace

Společnost se klasifikuje v CZ-NACE do oddílu 32 Ostatní zpracovatelský průmysl. V tomto oddílu najdeme výrobu různých výrobků, které nejsou zařazeny v jiných částech klasifikace. Z důvodu, že se jedná o výrobu ostatních výrobků, se mohou výrobní procesy, vstupní materiály a oblasti použití výrobků rozcházet. Proto zde nebyla použita obvyklá kritéria pro zařazení do jednotlivých tříd (Český statistický úřad, ©2019).

Zvolená společnost se řadí do podkategorie 32300 Sportovní potřeby. Lze zde nalézt výrobu sportovních a atletických potřeb z různých materiálů např. lovecké potřeby, lyže, vybavení tělocvičen atd. Nepatří zde výroba sportovních oděvů a obuvi (Český statistický úřad, ©2019).

4.5 Účetnictví společnosti

Bikeparkitect s. r. o. vede účetnictví v plném rozsahu dle zákona o účetnictví 563/1991 Sb. a platném znění, dále podle vyhlášky 500/2002 Sb. a českými účetními standardy pro podnikatele.

Společnost vede všechny účetní knihy (deník, hlavní knihu, knihy analytických účtů, knihy podrozvahových účtů) pomocí výpočetní techniky. Účetní jednotka účtuje přes program Pohoda premium E1 a má přikoupenou nadstavbu evidence interních kódů pro laminátové povrchy. Účetnictví zpracovává externí účetní a daňová poradkyně.

Účetním obdobím je kalendářní rok a společnost je měsíčním plátcem daně z přidané hodnoty. Účetní jednotka používá účtový rozvrh, který je zhotoven podle účtové osnovy pro podnikatele a je doplněn o další analytické účty podle potřeby (Zdroj: interní materiály společnosti).

5 FINANČNÍ ANALÝZA

5.1 Vertikální a horizontální analýza

Celková výše aktiv (tabulka č. 1 a č. 2) ve společnosti Bikeparkitect s. r. o. je ve sledovaném období od 2015-2017 stabilní. V roce 2016 nastal menší pokles o 1 %, ale jedná se o nevýznamnou změnu. Celková aktiva se pohybují v rozmezí od 13,9 mil Kč do 14,2 mil. Kč.

U společnosti převládá oběžný majetek nad dlouhodobým majetkem, kdy jeho podíl tvoří až 97 % celkových aktiv (tabulka č. 1 a č. 2). Tato vysoká hodnota udává, že se jedná o výrobní společnost, která své výrobky prodává. Největší zastoupení v oběžném majetku mají zásoby, které dosahují každoročně přes 13 mil. Kč a narůstají každým rokem. V roce 2016 se zásoby zvýšily o 33 % a v roce 2017 o něco méně pouze o 21 %. Zásoby tvoří převážně materiál a hotové výrobky. V roce 2016 materiál klesl o 17 % z důvodu většího objemu objednávek a hotové výrobky stouply o 91 %. Naopak další rok se materiál zvýšil o 153 % a hodnota materiálu dosahovala přes 4 mil. Kč. Celková výše výrobků se snížila o 48 % a dosahovala hodnotu pouze 2,6 mil. Kč, z důvodu vyššího prodeje. Společnost vykazuje malou hodnotu nedokončené výroby, protože o ní účtuje pouze mimořádně.

Hodnota pohledávek tvoří okolo 30 % bilanční sumy aktiv, která se každoročně snižuje přes 30 % až na výjimku v roce 2016, kdy společnost půjčila společnosti Bikeparkitect Group s. r. o. přes 2 mil. Kč a tím dlouhodobé pohledávky vzrostly o 185 %. Bikeparkitect Group s. r. o. by měl pohledávku splatit v průběhu roku 2019. Peněžní prostředky v roce 2016 vzrostly o 55 % a dosahovaly hodnotu přes 4 mil. Kč, hlavním důvodem byl vyšší prodej výrobků. Společnost nevlastní žádný krátkodobý finanční majetek v podobě cenných papírů, a proto o něm není žádná zmínka.

Dlouhodobý majetek postupně klesá z důvodu postupného odepisování. Hodnota dlouhodobého majetku se pohybuje od 1,5 – 0,2 mil Kč a tvoří v roce 2017 na celkových aktivech jen 1,53 %. Hlavní důvod nízké hodnoty dlouhodobého majetku u výrobní společnosti je ten, že společnost nevlastní žádný majetek v podobě strojů, zařízení apod. Všechn majetek má v nájmu od společnosti Bikeparkitect Group s. r. o.

(v tis. Kč)	2015	2016	2017
AKTIVA	14 165	13 988	14 203
Dlouhodobý majetek	1 499	540	217
DNM	93	133	49
DHM	1 406	407	168
Oběžná aktiva	12 566	13 326	13 876
Zásoby	3 553	4 726	5 712
- Materiál	1 937	1 612	4 072
- nedokončená výroba	0	34	34
- výrobky a zboží	1 616	3 080	1 606
Pohledávky	6 278	4 354	4 170
- dlouhodobé	747	719	2 049
- krátkodobé	5 531	3 635	2 121
Peněžní prostředky	2 735	4 244	3 994
Časové rozlišení	100	124	110

Tabulka 1 Majetková struktura společnosti v letech 2015-2017 (Zdroj: vlastní zpracování, data: finanční výkazy)

	Vertikální analýza			Horizontální analýza	
	2015	2016	2017	16/15	16/17
AKTIVA CELKEM	100 %	100 %	100 %	- 1 %	2 %
DLOUHODOBÝ MAJETEK	10,58 %	3,86 %	1,53 %	-64 %	-60 %
DNM	0,66 %	0,95 %	0,34 %	43 %	-63 %
DHM	9,93 %	2,91 %	1,18 %	-71 %	-59 %
OBĚŽNÁ AKTIVA	88,71 %	95,27 %	97,70 %	6 %	4 %
Zásoby	25,08 %	33,79 %	40,22 %	33 %	21 %
- materiál	13,67 %	11,52 %	28,67 %	-17 %	153 %
- nedokončená výroba	0 %	0,24 %	0,24 %	0 %	0 %
- výrobky a zboží	11,41 %	22,02 %	11,31 %	91 %	-48 %
Pohledávky	44,32 %	31,13 %	29,36 %	-31 %	-4 %
- dlouhodobé	5,27 %	5,14 %	14,43 %	-4 %	185 %
- krátkodobé	39,05 %	25,99 %	14,93 %	-34 %	-42 %
Peněžní prostředky	19,31 %	30,34 %	28,12 %	55 %	-6 %
Časové rozlišení aktiv	0,71 %	0,89 %	0,77 %	24 %	-11 %

Tabulka 2 Horizontální a vertikální analýza majetkové struktury společnosti v letech 2015-2016 (Zdroj: vlastní zpracování, data: finanční výkazy)

Majetkovou strukturu v odvětví (tabulka č. 3 a č. 4) tvoří stejně jako u společnosti větší podíl oběžného majetku než dlouhodobého majetku. Na rozdíl od společnosti zásoby tvoří menší část aktiv okolo 18,5 % a rozdíly mezi roky jsou zanedbatelné. U společnosti převa-

žují zásoby nad pohledávky, kromě roku 2016, a u odvětví jsou vyšší pohledávky než zásoby. Naopak dlouhodobý majetek tvoří přes 40 % z celkových aktiv oproti společnosti, kde je výrazně nižší.

(v tis. Kč)	2015	2016	2017
AKTIVA	3 654 917,97	3 536 034,99	3 454 715,99
Dlouhodobý majetek	1 565 877,09	1 575 575,11	1 522 134,11
DNM	6 711,19	9 360,23	9 360,23
DHM	1 212 625,35	1 221 653,89	1 168 212,89
Oběžná aktiva	2 054 722,79	1 904 023,58	1 876 065,27
Zásoby	674 084,17	657 839,31	654 686,31
Pohledávky	997 824,46	791 831,28	42 546,12
- dlouhodobé	89 066,07	26 457,80	766 667,60
- krátkodobé	908 758,39	765 373,48	724 121,48
Peněžní prostředky	382 814,16	454 352,99	454 711,37
Časové rozlišení	34 318,08	56 436,30	56 516,61

Tabulka 3 Majetková struktura odvětví v letech 2015-2017 (Zdroj: vlastní zpracování, data: MPO)

	Vertikální analýza			Horizontální analýza	
	2015	2016	2017	16/15	16/17
AKTIVA CELKEM	100 %	100 %	100 %	-3 %	-2 %
DLOUHODOBÝ MAJETEK	42,84 %	44,56 %	44,06 %	1 %	-3 %
DNM	0,18 %	0,26 %	0,27 %	39 %	0 %
DHM	33,18 %	34,55 %	33,82 %	1 %	-4 %
OBĚŽNÁ AKTIVA	56,22 %	53,85 %	54,30 %	-7 %	-1 %
Zásoby	18,44 %	18,60 %	18,95 %	-2 %	0 %
Pohledávky	27,30 %	22,39 %	22,19 %	-21 %	-3 %
- dlouhodobé	2,44 %	0,75 %	1,23 %	-70 %	61 %
- krátkodobé	24,86 %	21,64 %	20,96 %	-16 %	-5 %
Peněžní prostředky	10,47 %	12,85 %	13,16 %	19 %	0 %
Časové rozlišení aktiv	0,94 %	1,60 %	1,64 %	64 %	0 %

Tabulka 4 Horizontální a vertikální analýza majetkové struktury odvětví v letech 2015-2016 (Zdroj: vlastní zpracování, data: MPO)

5.2 Analýza čistého pracovního kapitálu

Vývoj čistého pracovního kapitálu společnosti Bikeparkitect s. r. o. lze vidět v tabulce č. 6 v letech 2015–2017. Vyšší část tvoří oběžná aktiva nad krátkodobými závazky, a tudíž čistý pracovní kapitál dosahuje ve všech letech kladné hodnoty. To znamená, že společnost

je schopna platit své závazky včas a má velmi dobré finanční zázemí. Vysoké hodnoty ČPK jsou tvořeny především financováním vlastním kapitálem, a tudíž společnost má velkou rezervu pro případné investice a platby. Společnost se řídí zlatým pravidlem financování, kdy oběžný majetek by měl být financován krátkodobými zdroji. Pokud by však společnost od oběžných aktiv odečetla zásoby a pohledávky, zůstaly by jí pouze pohotové peněžní prostředky neboli nejlikvidnější položky. Kdyby společnost počítala místo oběžných aktiv pouze s pohotovými peněžními prostředky a odečetla by od nich krátkodobé závazky, dostala by hodnotu čistých pohodových prostředků, kterou lze vidět v tabulce č. 5. Pokud při porovnávání vypočítané hodnoty, lze zjistíme, že společnost mimo rok 2016 nemá dostatečné množství peněžních prostředků na splacení krátkodobých závazků a v případě potřeby by musela využít bankovní úvěr.

(v tis. Kč)	2015	2016	2017
oběžná aktiva	12 566	13 326	13 876
krátkodobé závazky	4 622	3 767	4 290
čistý pracovní kapitál	7 944	9 559	9 586
čisté pohotové prostředky	-1887	477	-296

Tabulka 5 Čistý pracovní kapitál společnosti (Zdroj: vlastní zpracování, data: finanční výkazy)

5.3 Analýza likvidity

V tabulce č. 6 lze vidět jednotlivé ukazatele likvidity společnosti a v tabulce č. 7 ukazatele odvětví. Ukazatel běžné likvidity v roce 2015 říká, že oběžná aktiva pokrývají 2,72krát hodnotu krátkodobých závazků. Ve všech sledovaných letech společnosti je běžná likvidita nad doporučenou hodnotou (1,5-2,5), což svědčí o drahém financování a vysoké hodnotě čistého pracovního kapitálu. Na rozdíl od odvětví, kde běžná likvidita je daleko nižší a dosahuje doporučených hodnot.

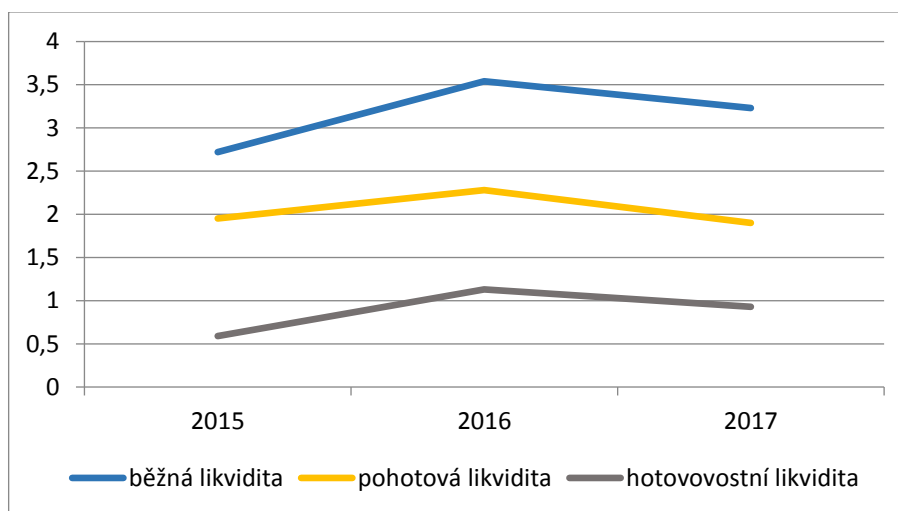
Ukazatel pohotové likvidity společnosti dosahuje také nad doporučené hodnoty (1-1,5). Kromě hodnot z roku 2016 jsou hodnoty pohotové likvidity ve společnosti přibližně stejné. V roce 2016 se liší výrazným zvýšením, z důvodu nárůstu prodeje výrobků a tím splacení vydaných faktur. Naopak odvětví ve všech sledovaných letech dosahuje doporučených hodnot. Protože společnost i odvětví nemá hodnoty pohotové likvidity pod doporučené hodnoty, nemusí spoléhat na případný prodej svých zásob.

V případě hotovostní likvidity má společnost pouze v roce 2015 blízko k doporučeným hodnotám (0,2-0,5) a to 0,59. V dalších letech má ukazatele hotovostní likvidity zvýšené, co ukazuje neefektivní využívání finančních prostředků. Jak bylo zmíněno v předešlých ukazatelích likvidity, odvětví má ukazatele v doporučených hodnotách a pohybují se v rozmezí 0,4-0,45.

Společnost má vysokou finanční stabilitu vzhledem k podílu čistého pracovního kapitálu na oběžných aktivech, který se pohybuje od 63 % do 69 %.

	2015	2016	2017
běžná likvidita	2,72	3,54	3,23
pohotová likvidita	1,95	2,28	1,90
hotovostní likvidita	0,59	1,13	0,93
ČPK/OA	63 %	72 %	69 %
ČPK/A	56 %	68 %	67 %

Tabulka 6 Ukazatele likvidity ve společnosti (Zdroj: vlastní zpracování, data: finanční výkazy)

Obrázek 5 Vývoj likvidity společnosti (Zdroj: vlastní zpracování)

	2015	2016	2017
běžná likvidita	2,15	1,88	1,84
pohotová likvidita	1,45	1,23	1,20
okamžitá likvidita	0,40	0,45	0,45
ČPK/OA	54 %	47 %	46 %
ČPK/A	30 %	25 %	25 %

Tabulka 7 Ukazatele likvidity odvětví (Zdroj: vlastní zpracování, zdroj: MPO)

5.4 Ukazatele aktivity

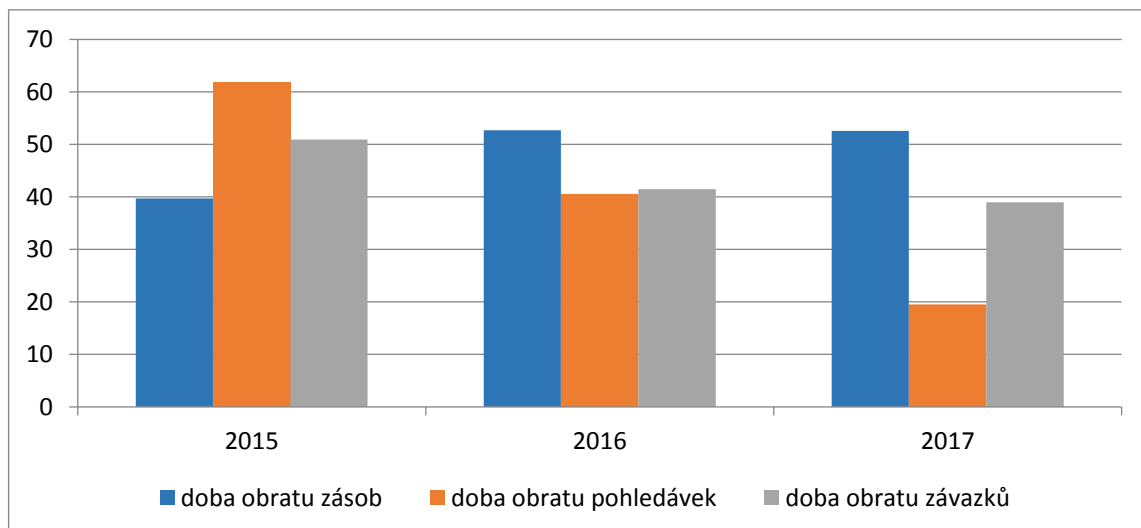
Pro vypočítání hodnot byly použity tržby za prodej výrobků a služeb a tržby z prodaného materiálu. Při výpočtu doby obratu zásob, pohledávek a závazků byla pro přepočítání na dny hodnota vynásobena 360. Hodnoty pro jednotlivé ukazatele jsou vidět v tabulce č. 8 pro společnost a pro odvětví v tabulce č. 9.

Doba obratu zásob se u společnosti pohybuje přibližně v rozmezí od 40-53 dnů. Je to srovnatelné s odvětvím, které má v letech 2016 a 2015 o něco lepší hodnoty. V rychlosti obratu zásob je společnost kromě roku 2015, kdy měla větší obrat zásob, srovnatelná s odvětvím.

Dobu obratu závazků je potřeba dát si do souvislosti s ukazatelem doby obratu pohledávek. Ukazatel doby obratu pohledávek nám udává, že v roce 2015 své závazky zaplatili za 51 dnů a pohledávky byly zaplacené až za 62 dnů, což společnost dostává do nevýhodné role věřitele, protože neefektivně úvěruje své odběratele. Na rozdíl od roku 2017 je to opačně společnost dostala zaplacené za přibližně 20 dnů a své závazky zaplatila až za 39 dnů. Na rozdíl od odvětví, kde ve všech sledovaných letech podniky v odvětví dostávají peníze dříve od odběratelů, než platí své závazky.

	2015	2016	2017
obrat zásob	9,19	6,92	6,94
doba obratu zásob ve dnech	39,72	52,73	52,59
doba obratu pohledávek ve dnech	61,83	40,56	19,53
obratovost pohledávek	5,90	9,00	18,69
doba obratu závazků ve dnech	50,96	41,46	38,96

Tabulka 8 Ukazatele aktivity společnosti (Zdroj: vlastní zpracování, data: finanční výkazy)

Obrázek 6 Vývoj ukazatelů obratovosti společnosti (Zdroj: vlastní zpracování)

	2015	2016	2017
obrat zásob	6,29	6,95	7,68
doba obratu zásob (dny)	57,27	51,78	46,86
doba obratu pohledávek (dny)	77,20	60,24	51,83
obratovost pohledávek	4,66	5,98	6,95
doba obratu závazků (dny)	81,08	79,75	72,82

Tabulka 9 Ukazatele aktivity odvětví (Zdroj: vlastní zpracování, data: MPO)

6 ZÁSoby

6.1 Struktura zásob

Hlavní činností společnosti je výroba, ve které má největší zastoupení materiál, který tvoří v průměru 71 % všech zásob. Tvoří ho převážně modřínové dřevo, překližka a laminátové prvky. V menší části v průměru z 28 % všech zásob se účtuje o vlastních výrobcích, které tvoří modulární pumtrackové dráhy. Zbýlé 1 % tvoří nedokončená výroba.

6.2 Oceňování zásob

6.2.1 Oceňování zásob při pořízení

Společnost oceňuje nakupované zásoby pořizovací cenou, která zahrnuje cenu pořízení a náklady související s pořízením. Jsou to zejména přepravné, balné, poštovní, poplatky apod.

6.2.2 Oceňování zásob při vyskladnění

Zásoby při vyskladnění jsou oceňovány váženou nákupní cenou. Pro znázornění bude vypočítán názorný příklad na výpočet aritmetického průměru.

Datum	Příjem/Vyskladnění	Počet kusů	Cena za kus	Cena celková
13.1.	Příjem	2	100	200
25.1.	Příjem	5	80	400
18.2.	Výdej	3	86	288
1.3.	Příjem	6	120	720
18.3.	Výdej	5	48	240

Tabulka 10 Výpočet na vyskladnění zásob pomocí aritmetického průměru (Zdroj: vlastní zpracování)

Při příjmu se cena za kus ani celková cena nezmění. V momentě, kdy společnost vyskladňuje zásoby, potřebuje zjistit průměrnou cenu za kus po první a druhé dodávce, a to součtem celkových cen za oba příjmy. Ty se poté vydělí počtem celkových kusů,

tzn. $600 \div 7 = 86$ Kč/ks. Vyjde průměrná cena za kus a poté průměrnou cenu za kus vynásobí počtem kusů při výdeji, tedy $86 \times 3 = 288$ Kč.

6.3 Účtování zásob

6.3.1 Při pořízení

Společnost účtuje způsobem A. Účetní jednotka vede účet 111100 Pořízení materiálu, kde se zachycují všechny pořizovací náklady spojené s pořízením materiálu. Poté na základě příjemky účetní jednotka přeúčtuje na účet 112100 Materiál na skladě v pořizovacích cenách. Pokud se jedná o pořízení režijních materiálů, jako jsou např. obaly, ochranné pomůcky, pohonné hmoty, kancelářské potřeby účetní jednotka je účtuje rovnou do nákladů.

Režijní materiál	501300
Pohonné hmoty	501500
Kancelářské potřeby	501600
Pracovní a ochranné pomůcky	501400

Příklad účtování při pořízení materiálu:

Faktura přijatá za materiál bez DPH	10 000 Kč	111100/321300
DPH 21%	2 100 Kč	343121/321300
Náklady související s pořízením	5 000 Kč	111100/321300
Příjemka	15 000 Kč	112100/111100
Výdejka	8 000 Kč	501110/112100
Poskytnuta záloha na nákup materiálu	25 000 Kč	151000/221100
Přijatá faktura za materiál	50 000 Kč	111100/321300
DPH 21%	10 500 Kč	343121/321300
Příjemka	60 500 Kč	112100/111100
Zápočet zaplacené zálohy za fakturu	25 000 Kč	321300/151000
Doplatek faktury z bankovního účtu	35 500 Kč	321300/221100

Příklad účtování režijních nákladů:

Nákup kancelářských potřeb	1 500 Kč	501600/211100
DPH 21%	315 Kč	343121/211100
Nákup pracovních pomůcek	5 500 Kč	501400/211100
DPH 21%	1 155 Kč	343121/211100
Nákup PHM	8 500 Kč	501500/211100
DPH 21%	1 785 Kč	343121/211100

Pořízení zásob a DPH

1. Pořízení materiálu od neplátce z České republiky

Pokud pořizujeme materiál od neplátce DPH a společnost je plátce, musí účetní jednotka účtovat o celkové ceně uvedené na faktuře od dodavatele. Společnost nemá nárok na odpočet DPH.

Účtování bude následující:

Faktura přijatá	10 000 Kč	111100/321300
Příjem materiálu	10 000 Kč	112100/111100

2. Pořízení materiálu od plátce z České republiky

V opačném případě, pokud je materiál nakoupen od plátce, na faktuře od dodavatele bude uvedena cena bez daně a DPH. Společnost má tedy nárok na odpočet daně.

Bude účtovat:

Faktura přijatá, cena bez DPH	10 000 Kč	111100/321300
DPH 21 %	2 100 Kč	343121/321300
Příjem materiálu	10 000 Kč	112100/111100

3. Pořízení materiálu od osoby registrované v jiném členském státě

Jestliže společnost nakoupí od polského dodavatele překližek materiál a dodavatel je osobou registrovanou k DPH, tak na faktuře, kterou vybraná společnost obdržela, bude uvedená částka v polské měně – Zloty. Společnost musí uvedenou částku přepočítat dením kurzem vyhlášeným Českou národní bankou. Stejným kurzem musí být přepočítaná

přijatá faktura i příjemka materiálu. Společnost si vyměří daň a má nárok na odpočet. Při placení faktury se kurz může lišit a vznikne kurzový rozdíl.

Účtování bude následující:

Faktura přijatá (kurz 5,96) v ceně 1678 PLN	10 000 Kč	111100/321300
Příjem materiálu (kurz 5,96)	10 000 Kč	112100/111100
Vyměření daně a nárok na odpočet (kurz 5,69)	2 100 Kč	343121/321300
Zaplacení faktury (kurz 6,11)	10 253 Kč	321300/221300
Kurzový rozdíl	253 Kč	563100/321300

6.3.2 Účtování opravných položek

Společnost netvoří žádné opravné položky v zásobách, protože zásoby nejsou dlouho na skladě, není důvod k nim tvořit žádnou opravnou položku.

6.3.3 Účtování manka a přebytku

Při inventarizaci zásob účetní jednotka porovnává skutečný stav zásob, který jí poskytne skladník, který za zásoby na skladě zodpovídá a účetní stav zásob, který jí poskytne účetní program. Jestliže zjistí, že skutečné zásoby jsou vyšší než účetní, zaúčtuje přebytek přes účet 648400 Ostatní provozní výnosy – přebytek sklad. V opačném případě při zjištění, že skutečné zásoby jsou nižší než účetní stav, společnost účtuje o chybějících zásobách a účtuje manko všeobecně na účtu 549100 - Manka a škody z provozní činnosti. Společnost nemá stanovenou hranici manka do normy a nad normu.

6.3.4 Účtování na konci roku

Na konci účetního roku, kdy společnost vyúčtovává faktury a zjistí, že nakoupené zásoby nemá na skladě, účtuje společnost o účtu 119100 Materiál na cestě. V opačném případě, kdy společnost už zásoby na skladě má, ale fakturu k nim zatím nemá, účtuje o dohadném účtu pasivním 389100.

Účtování bude následující:

Faktura přijatá za materiál	55 000 Kč	111100/321300
Na konci roku materiál nedorazil	55 000 Kč	119100/111100
Další rok materiál přišel	55 000 Kč	112100/119100
Materiál došel, byl převzat na sklad	40 000 Kč	112100/111100
Do konce roku nedošla faktura	40 000 Kč	111100/389100
Další rok došla faktura	40 000 Kč	389100/321300

6.3.5 Zásoby vlastní činnosti

Účetní jednotka účtuje pouze o hotových výrobcích vlastní výroby, které vyrábí z nakupovaných zásob. Nakoupené zásoby projdou výrobou a změní svou formu na nedokončenou výrobu nebo polotovary, o tom ale společnost neúčtuje. Zaúčtuje až konečný hotový výrobek na účtu 123100 - Výrobky. Pro oceňování jednotlivých výrobků vlastní činnosti jsou na skladě oceněné vlastními náklady, které společnost vynaložila při jejich výrobě. Při prodeji výrobků slouží pro ocenění kalkulace, které má společnost sestavené a udávají pevnou cenu daného výrobku.

Příklad na účtování:

Spotřeba materiálu ve výrobě	45 000 Kč	501110/121100
Mzdy výrobních dělníků	20 000 Kč	521100/331100
Přírůstek výrobků na skladě	65 000 Kč	123100/583100
Prodej výrobků přes bankovní účet	50 000 Kč	221001/601100
Vyskladnění prodaných výrobků	35 000 Kč	583100/123100

6.3.6 Účtování při reklamaci

Nejčastěji se reklamuje laminátový materiál z důvodu špatné povrchové úpravy nebo rozměrů – příliš úzký, zakřivený apod. Další častý reklamovaný materiál je překližka, která nese vady jako jsou poškrábání, barva, rozměry atd. Ve velké části dodavatel vymění vadný materiál.

Pokud dojde k reklamaci, bude společnost účtovat následovně.

Vznik reklamace	10 000 Kč	315100/111100
DPH 21%	2 100 Kč	315100/343121
Uznaná reklamace - výměna vadného materiálu	10 000 Kč	112100/315100
DPH 21 %	2 100 Kč	343121/315100
Opravný daňový doklad	10 000 Kč	321300/315100
Náhrada na BÚ	10 000 Kč	221200/315100
Neuznaná reklamace	10 000 Kč	549100/315100
DPH 21%	2 100 Kč	343121/315100

7 POHLEDÁVKY

Největší část pohledávek tvoří dlouhodobé pohledávky ostatní, dále společnost vykazuje Stát – daňové pohledávky a krátkodobé pohledávky z obchodních vztahů. Dlouhodobé pohledávky ostatní jsou tvořeny ze zápůjčky pro společnost Bikeparkitect group s. r. o.. V krátkodobých pohledávkách se účtuje zejména o vratkách na DPH.

Společnost člení faktury vydané na dvě řady podle místa prodeje. Pokud jsou výrobky prodávány v České republice, první číslo značí rok, poté nese faktura označení CZ a pořadové číslo. Další tři číslice označení se vygenerují sami např. 19CZ01769. Výrobky, které se prodávají do zahraničí, mají na faktuře označení, které se skládá z roku a čísla 15, další tři čísla vygeneruje program sám např. 1915769.

7.1 Oceňování pohledávek

Pohledávky jsou oceňovány v okamžiku vzniku jmenovitou hodnotou a při jejím nabytí za úplatu nebo vkladem se oceňují pořizovací cenou.

7.2 Účtování pohledávek

7.2.1 Pohledávky z obchodních vztahů

1. Prodej výrobků plátcí i neplátcí DPH

Pokud společnost prodává plátcí nebo neplátcí DPH není žádný rozdíl v účtování a společnost musí odvést DPH. Tržby za prodej výrobků bude účtován na účtu 601100 a proti tomu bude změna stavu výrobků na účtu 583100.

Účtování bude následující:

Faktura vydaná	10 000 Kč	311300/601100
DPH 21%	2 100 Kč	311300/343121
Změna stavu výrobků	8 000 Kč	583100/123100

2. Prodej výrobků osobám registrovaným v jiném členském státě

Společnost prodává v zahraničí pouze švýcarské společnosti Parkitect AG a tudíž tento prodej je osvobozen s nárokem na odpočet DPH. Společnost neuplatní daň na výstupu, ale má nárok na odpočet daně na vstupu. Z důvodu, že musí společnost přepočítat hodnotu

faktury kurzem, který byl ten den vystavení vyhlášený Českou národní bankou, dochází ke vzniku kurzových rozdílů.

Účtování bude následující:

Faktura vydaná (kurz 25,5) v ceně 392 eur	9 996 Kč	311300/601100
Změna stavu výrobků	8 000 Kč	583100/123100
Úhrada faktury (kurz 25,7)	10 858 Kč	221300/311300
Kurzový rozdíl	862 Kč	311300/663100

7.2.2 Krátkodobé poskytnuté zálohy

Společnost zálohovou fakturu účtuje na účtu 314100 a dále na základě daňového dokladu účtuje o odpočtu DPH na účtu 343121. Jakmile zaúčtuje fakturu a zálohu, účet 314100 je nulový.

Účtování bude tak to:

Zaplacení přijaté poskytnuté zálohy	12 100 Kč	314100/221200
Daňový doklad k záloze	10 000 Kč	314100/314100
DPH 21 %	2 100 Kč	343121/314100
Zaučtování zálohy	10 000 Kč	111100/321300
DPH21%	2 100 Kč	343121/321300
Odečtení zálohy od závazků	10 000 Kč	321300/314100
Odečtení DPH od závazků	2 100 Kč	321300/343100

7.2.3 Opravné položky k pohledávkám

Společnost netvoří žádné opravné položky k pohledávkám, z důvodu dobrých vztahů s odběrateli a dobrým platebním podmínkám.

7.2.4 Reklamace

Odběratelé nejčastěji reklamují výrobky z důvodu vadných materiálů. Jedná se o stejné důvody, jak již bylo zmíněno při reklamaci materiálu, např. špatná povrchová úprava, zkřivení, barva, rozměry atd. Výrobky zašlou zpět a společnost jim vyrobí nové. Všechny re-

klamované výrobky společnost používá na testování nových inovací nebo na různé testovací vzory.

Faktura vydaná za výrobky	50 000 Kč	311300/601100
DPH 21%	10 500 Kč	311300/343121
Vyskladnění výrobků	8 000 Kč	583100/123100
Uznání reklamace dobropis	20 000 Kč	601100/311300
DPH 21%	4 200 Kč	343121/601100
Nová FV náhradní dodávka	20 000 Kč	311300/601100
DPH 21%	4 200 Kč	311300/343121
Příjem na sklad reklamované výrobky	8 000 Kč	123100/583100
Testování reklamovaných výrobků	8 000 Kč	501350/123100

7.2.5 Ostatní pohledávky

Ostatní dlouhodobé pohledávky

Společnost půjčila dvakrát společnosti Bikeparkitect Group s. r. o. zápůjčku v celkové hodnotě 2 049 000 Kč, kterou eviduje na účtu 315100. Zápůjčka by měla být splacena v průběhu roku 2019.

Krátkodobé pohledávky za státem

Druhou největší část pohledávek tvoří vrácení DPH tzv. nadměrný odpočet, kdy společnost si může nárokovat vrácení daně od Finančního úřadu. Je to z důvodu, že společnost více nakupovala, než prodávala. Účetní jednotka tuto situaci účtuje na účet 221200/343900.

8 KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK

V rámci krátkodobého finančního majetku, společnost účtuje pouze o penězích v pokladně a na bankovních účtech. V malé míře se účtuje také o ceninách.

8.1 Peněžní prostředky v pokladně

Společnost eviduje peněžní prostředky v pokladně na účtu 211000. Ty se poté dělí na jiné měny.

Pokladna – česká koruna	211100
Pokladna – euro	211200
Pokladna – švýcarský frank	211300
Pokladna – kanadský dolar	211400

Pokud bude společnost platit za fakturu dodavateli v hotovosti, bude účtovat o snížení peněz v pokladně 321100/211100. V opačném případě, při prodeji výrobků vlastní činnosti se bude účtovat o přírůstku peněz v pokladně 211100/601100.

Jestliže společnost převádí peníze mezi korunovým účtem a devizovým účtem musí být vytvořeny dva doklady – výdajový a příjmový doklad. Účetní jednotka používá při převodech pevné kurzy. V důsledku toho při realizaci převodu zůstává částka na účtu 261100, která nebyla převedena na účet 211200 vlivem změny kurzu. O vzniklém rozdílu při změně kurzu neúčtuje v průběhu roku, ale až na konci roku, při uzavírání účetních knih. V případě kurzového zisku se bude účtovat 261100/663100, v opačném případě to bude kurzová ztráta a zaúčtuje se na účet 563100/261100.

Účtování bude následující:

Výdej peněz z pokladny CZK	2 560 Kč	261100/211100
Příjem peněz 100 euro (kurz 25,6)	2 560 Kč	211200/261100

8.2 Ceniny

Společnost účtuje v rámci cenin pouze o ročních dálničních známkách a o stravenkách. Nakoupené dálniční stravenky se účtují ihned do spotřeby na účet 538100 Ostatní daně a poplatky. Stravenky jsou nakupovány na fakturu, která zahrnuje nominální hodnotu stravenek, provizi a DPH. Společnost poskytuje svým zaměstnancům stravenky v hodnotě

100 Kč, 55 % z nominální hodnoty stravenky hradí společnost a tento náklad účtuje na účet 527100. Zbýlých 45 % hodnoty stravenky účtuje jako pohledávku zaměstnanci na účet 335100.

Účtování stravenek bude následující:

Nákup stravenek na fakturu	30 000 Kč	213100/321100
Provize	500 Kč	518200/321100
DPH z provize	105 Kč	343121/321100
Zaplacení faktury	30 605 Kč	321100/221200
Vydané stravenky hrazené společností	16 500 Kč	527100/213100
Vydané stravenky hrazené zaměstnancem	13 500 Kč	335100/213100
Srážka ze mzdy zaměstnance	13 500 Kč	331100/335100

Účtování dálničních známek:

Nákup dálničních známek v hotovosti	6 000 Kč	213100/211100
Spotřeba dálničních známek	6 000 Kč	538100/213100

8.3 Peněžní prostředky na účtech

Společnost vede tři druhy běžných bankovních účtů. První bankovní účet 221200 se vede v korunách českých a slouží k placení faktur a ostatních nákladů, další je veden také v korunách českých a slouží jako spořicí účet 221001 pro pozdější investice. Poslední účet 221300 je veden v eurech. Nejčastěji se na bankovním účtu připisují platby za úhradu faktury od odběratelů a úroky z bankovních účtů.

Příklad účtování:

Úhrada faktury vydané	221200/31130
Přisání úroků z vkladů	221200/662100
Kurzový zisk u devizového účtu	221300/663100

Naopak společnost nejčastěji z bankovního účtu platí faktury přijaté, bankovní poplatky, platby související s výplatou mzdy, jako je mzda zaměstnanci, platba zdravotního a sociálního pojištění za zaměstnance, odvod daně z příjmu, poskytnutí zápůjčky apod.

Úhrada faktury přijaté	321100/221200
Poplatky za vedení účtu	568100/221200
Výplata mezd zaměstnancům	331100/221200
Odvod zdravotního a sociálního pojištění	336000/221200
Zaplacení daně z příjmu	341100/221200
Poskytnutí zápůjčky	315100/221200

8.4 Peníze na cestě

Pokud společnost odvádí peníze z pokladny na bankovní účet a obráceně nebo při převodu peněz z běžného bankovního účtu na spořicí účet účtuje přes účet 261100 Peníze na cestě.

Příklad účtování:

VPD odvod peněz z pokladny na BÚ	261100/211100
VBÚ příjem peněz na BÚ	221200/261100
PPD výběr hotovosti z BÚ do pokladny	211100/261100
VBÚ výběr peněz z BÚ	261100/221200

ZÁVĚREČNÉ SHRNUÍ A NÁVRH NA DOPORUČENÍ

Vybraná společnost Bikeparkitect s. r. o. je výrobní společnost, která vyrábí a projektuje pumtrackové dráhy. Tato společnost podniká ve výrobě sportovních potřeb, které jsou zařazeny do klasifikace CZ-NACE 32300.

Společnost pořizuje zásoby způsob A a jejich vyskladnění provádí na základně váženého aritmetického průměru. Jelikož je společnost výrobní, nakoupený materiál spotřebovává a používá na výrobky vlastní výroby, které jsou při prodeji oceněny kalkulací daného výrobku. Protože společnost je plátce DPH, musí do svého účetnictví tuto skutečnost zahrnout. Společnost má pouze dva stálé zákazníky, českou společnost Way to nature s. r. o., přes kterou prodává své výrobky do České republiky a Slovenska. Druhou společností je švýcarská firma Parkitect AG, která jejich výrobky prodává do celého světa.

Z finanční analýzy lze říct, že oběžná aktiva jsou pro společnost velmi důležitá, jelikož ve sledovaném roce 2017 už tvoří přes 97 % celkového majetku. Oběžná aktiva tvoří převážně, zásoby, které jsou tvořeny materiálem a výrobky vlastní činnosti, dále krátkodobými pohledávkami a peněžními prostředky. V roce 2018 stoupl materiál o 153 %, kdy kvůli velkému množství objednávek se musela zvýšit výroba a tím stoupla i hodnota pořízeného materiálu. Velký nárůst nastal v roce 2016 ve vlastních výrobcích, kde nastal vzrůst o 91 % oproti předchozímu roku, který následující rok kles, vlivem prodeje těchto výrobků. Další větší nárůst nastal v roce 2018 u dlouhodobých pohledávek, vlivem poskytnutí zápůjčky jiné společnosti. Společnost má velké množství oběžného majetku ke krátkodobým závazkům, a tudíž čistý pracovní kapitál ve všech sledovaných letech dosahuje kladné hodnoty. Z toho by se dalo usoudit, že má dostatečný kapitál na splacení krátkodobých závazků, naopak pokud by společnost musela uhradit nahodilé závazky ihned, neměla by dostatečné množství peněžních prostředků, což dokazuje ukazatel čistých peněžních prostředků. Mimo rok 2016 dosahuje záporných hodnot a společnost by si musela na úhradu závazků sjednat bankovní úvěr.

Při analýze poměrového ukazatele byly vypočítány hodnoty likvidity. Hodnoty běžné likvidity jsou vyšší než hodnoty doporučené. Tyto hodnoty dokazují vysokou hodnotu čistého pracovního kapitálu a drahého financování. Co se týká pohotovosti likvidity, jelikož má hodnoty nad doporučenými hodnotami, nemusí se spoléhat na případný odprodej svých zásob, jak by nastalo v případě nízkých hodnot pod hranicí doporučených hodnot. Okamži-

tá likvidita se v roce 2015 blíží k vrchní hranici doporučených hodnot a v dalších letech je vyšší, což svědčí o neefektivním využívání finančních prostředků.

Na ukazatel doby obratu zásob negativně působí velké množství zásob, které zapříčinily vysokou dobu obratu. Narozdíl doba obratu pohledávek se každým rokem snížila až na 20 dní. Stejně se změnila i doba obratu závazků, který každým rokem klesl a v roce 2017 činil 39 dní. Stejně snížení má také odvětví, to dosahuje v době obratu pohledávek v roce 2017 52 dní a u doby obratu závazků v roce 2017 73 dní. U společnosti mimo roku 2016 má velké pozitivum, že doba obratu závazků je vyšší než doba obratu pohledávek a tím může společnost zaplatit svým dodavatelům až po převzetí peněz od odběratelů.

Na základně zjištěných skutečností by si společnost měla stanovit v rámci účetnictví normu přirozeného úbytku a manka nad normu v zásobách, důvodem je lepší evidence při chybějících zásobách a lepší přehled o nich. Společnost při výrobě výrobků nejprve zaúčtuje spotřebu materiálu a dlouho dobu trvá než výroba prodej do konce a vznikne hotový výrobek, z hlediska doporučení by společnost mohla začít účtovat o nedokončené výrobě a polotovarech pro lepší přehled a přesnější částce celkových nákladů na výrobek.

Z výsledků analýzy oběžného majetku lze usoudit, že se jedná o stabilní podnik, který by neměl mít do budoucna problémy. Na základně doporučení by společnost měla mít větší množství peněžních prostředků na splacení svých závazků a na běžný chod společnosti. Dále by měla snížit nepotřebné množství zásob na skladě a tím zvýšit větší množství peněžních prostředků a doba obratu zásob by se tím snížila. Na druhou stranu kvůli vyšším výsledkům likvidity by analyzovaná společnost měla investovat do něčeho efektivnějšího, co přinese větší ziskovost než uložení peněžních prostředků na bankovním účtu např. investovat do vývoje, nových technologií nebo nákup dlouhodobého majetku. Aby se neopakovala stejná situace jako v roce 2015 a 2016, kdy doba obratu pohledávek byla větší než doba obratu závazků, by společnost měla zvolit lepší platební podmínky v podobě kratší doby splatnosti faktury pro své odběratele. Společnost tak bude mít dostatečné množství peněz na splacení svých závazků, jak to již bylo v roce 2017.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo analyzovat oběžný majetek a na základě analýzy doporučit možné zvýšení efektivnosti oběžného majetku. Ke splnění tohoto cíle byla potřeba vypracovat teoretickou část, která sloužila jako podklad pro praktickou část. V praktické části bylo důležité udělat rozbor literární zdrojů na téma oběžného majetku a jeho účtování, oceňování a finanční analýzy.

Práce byla rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. U společnosti, která vyrábí sportovní potřeby, byl v teoretické části nejprve popsán oběžný majetek a jeho rozdělení. V dalších částech byly uvedeny jednotlivé položky oběžného majetku, jejich oceňování a účtování. Při účtování byly vybrány nejběžnější případy, které se ve vybrané společnosti vyskytují. Jedná se například o popis a účtování při pořízení zásob, jeho následné vyskladnění, pořízení zásob vlastní výroby a následný prodej, reklamace, účtování manka a přebytku, účtování související na konci roku, účtování pohledávek, o zápůjčce nebo stravenkách či peněžních prostředcích. Vybraná společnost je plátce daně z přidané hodnoty, a proto zde byl vysvětlený nákup a prodej v tuzemsku i v rámci Evropské unie. Další část teoretické části tvořila analýza oběžného majetku, kde byla popsána finanční analýza a následně byli popsáni její ukazatelé. Nejprve byly popsány absolutní ukazatelé v podobě horizontální a vertikální analýzy, dále čistý pracovní kapitál. Další část analýzy tvořily poměrové ukazatele v podobě likvidity a aktivity.

Druhá část práce tvořila praktická, kde byla představena vybraná společnost a následně byla vypracovaná finanční analýza oběžného majetku za sledované období 2015-2017. Pro lepší srovnatelnost výsledných ukazatelů byly využity údaje pro odvětví z databáze MPO. Jako první byla vypočítána horizontální a vertikální analýza, volné peněžní prostředky. Následně byla provedena analýza poměrových ukazatelů, kterou tvořily všechny stupně likvidity a ukazatel aktivity. Následovala kapitola popisující strukturu oběžného majetku ve vybrané společnosti a jeho ocenění. Na konci kapitoly jsou uvedeny vybrané případy účtování ve společnosti. Na závěr praktické části bylo uvedeno celkové zhodnocení na základě finanční analýzy společnosti a následné doporučení pro zvýšení efektivnosti oběžného majetku. Pro společnost by bylo výhodné začít účtovat o nedokončené výrobě a polotovarech a také si stanovit manko do normy pro lepší evidenci a přehledu o nákladech související s výrobou. Dále by měla společnost prodat nepotřebné zásoby a více investovat peníze do nových inovací, vývoje a dlouhodobého majetku.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

CZ NACE, ©2018. *NACE kódy* [online]. Nace.cz [cit. 2019-2-20]. Dostupné z: <http://www.nace.cz/3230-vyroba-sportovnich-potreb>

JANÁKOVÁ, Jana a Pavlína MAZANCOVÁ, 2007. *Základy účetnictví: sbírka příkladů a testů ke cvičením*. Ústí nad Labem: Fakulta sociálně ekonomická UJEP v Ústí nad Labem. ISBN 978-80-7044-967-7.

JANHUBA, Miloslav, Marie MÍKOVÁ, Jaroslava ROUBÍČKOVÁ a Vladimír ZELENKA, 2016. *Finanční účetnictví: obecné otázky*. V Praze: C.H. Beck, 173 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 78-80-7400-614-2.

KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza: krok za krokem*. Praha: C. H. Beck, 2008, 135 s. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7179-713-5.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER, 2017. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada Publishing, 228 s. ISBN 978-80-271-0563-2.

KOCMANOVÁ, Alena, 2002. *Účetnictví: podvojně účetnictví v aplikaci a příkladech*. Brno: CERM, 228 s. ISBN 80-214-2348-X.

KOVANICOVÁ, Dana, 2012. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. Praha: Trizonia, 412 s., ISBN 978-80-7273-169-5.

LANDA, Martin, 2006. *Účetnictví podniku: informační zdroj podnikatelských rozhodnutí*. 2. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 495 s. Ekonomie. ISBN 80-86861-11-2.

LOUŠA, František, 2012. *Zásoby: komplexní průvodce účtováním a oceňováním*. Praha: Grada, 180 s. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-4115-4.

MARTINOVIČOVÁ, Dana, Miloš KONEČNÝ a Jan VAVŘINA, 2014. *Úvod do podnikové ekonomiky*. Praha: Grada, 208 s. Expert. ISBN 978-80-247-5316-4.

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU, ©2005. *Finanční analýza podnikové sféry za rok 2017 - Tabulková příloha k finanční analýze*. [online]. Mpo.cz [cit. 2019-2-20]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/panorama-interaktivni-tabulka.html>.

MRKOSOVÁ, Jitka, 2015. *Účetnictví 2015: učebnice pro SŠ a VOŠ*. Brno: Edika, 291 s. ISBN 978-80-266-0623-9.

- NOVOTNÝ, Pavel, 2019. *Účetnictví pro úplné začátečníky*. Praha: Grada Publishing, 208 s. ISBN 978-80-271-2251-6.
- OPLETALOVÁ, Alena, 2006. *Základy účetnictví*. Olomouc: Univerzita Palackého, ISBN 80-244-1296-9.
- RŮČKOVÁ, Petra, 2019. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 152 s. Finanční řízení. ISBN 978-80-271-2028-4.
- RYNEŠ, Petr, 2018. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím k ...* Olomouc: ANAG, Účetnictví, ISBN 978-80-7554-116-1.
- SKÁLOVÁ, Jana, 2019. *Podvojně účetnictví* Praha: Grada, 192 s. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-271-2249-3.
- ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ, 2016. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. Praha: Grada, 284 s. ISBN 978-80-271-0048-4.
- ŠTOHL, Pavel, 2014. *Učebnice účetnictví 2014*. 15. vydání. Znojmo: Štohl – Vzdělávací středisko Znojmo. ISBN 9788087237694.
- WARREN, Carl S., 2015 *Survey of accounting*. 7th ed. Stamford, CT: Cengage Learning/South-Western, 701 s. ISBN 978-1-285-18348-0.
- ZIKMUND, Martin, 2011. Ukazatelé aktivity. In: *Businessvize.cz* [online]. 13. 04. 2010 [cit. 2019-02-14]. Dostupné z: <http://www.businessvize.cz/financni-analyza/ukazatele-aktivity>

INTERNÍ ZDROJE

Internetové stránky společnosti

Finanční výkazy společnosti

Směrnice společnosti

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

- A Aktiva
- CZK České koruny
- ČNB Česká národní banka
- ČPK Čistý pracovní kapitál
- ČÚS České účetní standardy
- DHM Dlouhodobý hmotný majetek
- DNM Dlouhodobý nehmotný majetek
- DPH Daň z přidané hodnoty
- MPO Ministerstvo průmyslu a obchodu
- OA Oběžná aktiva
- OM Oběžný majetek
- PLN Jednotka polské měny Zloty
- s. r. o. Společnost s ručeným omezeným

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Koloběh oběžných aktiv	14
Obrázek 2 Faktory ovlivňující společnost	26
Obrázek 3 Čistý pracovní kapitál.....	28
Obrázek 4 Modulární pumtrack	34
Obrázek 5 Vývoj likvidity společnosti	40
Obrázek 6 Vývoj ukazatelů obratovosti společnosti.....	42

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Majetková struktura společnosti	37
Tabulka 2 Horizontální a vertikální analýza majetkové struktury společnosti.....	37
Tabulka 3 Majetková struktura odvětví	38
Tabulka 4 Horizontální a vertikální analýza majetkové struktury odvětví.....	38
Tabulka 5 Čistý pracovní kapitál společnosti	39
Tabulka 6 Ukazatele likvidity ve společnosti	40
Tabulka 7 Ukazatele likvidity odvětví.....	40
Tabulka 8 Ukazatele aktivity společnosti	41
Tabulka 9 Ukazatele aktivity odvětví	42
Tabulka 10 Výpočet na vyskladnění zásob pomocí aritmetického průměru	43